

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΚΖ'.

ΑΡΙΘ. 7

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ 16 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ

Καθ' ὅλον τὸ ὄθωμαν. κράτος μετζίτια ἀργ. 5
διὰ τὸν κατώτερον κληρὸν καὶ τοὺς δημοδιδασκ. 3
ἐν τῇ ἐξωτερικῇ φραγκᾷ χρυσᾷ.....25

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Κολωνίας ΠΟΛΥΚΑΡΙΠΟΣ (πρόεδρος)
† Ὁ Μ. Πρωτοσύγκελλος ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ (ταμίης)
† Ὁ ἀρχιγραμματ. τῆς ἱερᾶς Συνόδου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ἐπίτιμος διευθυντὴς καὶ συντάκτης ὁ Μ. χαρτοφύλαξ καὶ χρονογράφος τῆς τοῦ Χρ. Μ. Ἐκκλησίας Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γεννηθῆτω φῶς - Βουλγαρικὴ λογική - Βούλγαροι περὶ
Βουλγάρων - Εἰδήσεις ἐξ ἐπαρχιῶν - Ἐκκλησιαστικὰ χρονι-
κά - Τοῦ ὁσίου Θεοδώρου τοῦ Στουδίτου τρεῖς λέξεις - Οἱ
ἐν Ἀθήναις καὶ οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει λόγιοι.

ΓΕΝΗΘΗΤΩ ΦΩΣ

(συνέχεια ἀπὸ τοῦ προηγουμένου ἀριθμοῦ)

Γ'.

Ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ κατεδείχθη, ἐπαρ-
κῶς φρονούμεν, ὅτι ἡ ρουμουνική προπαγάνδα δὲν
ἐπιδιώκει τὴν παρὰ τοῖς Κουτσοβλάχοις εἰσαγω-
γὴν τῆς κουτσοβλαχικῆς διαλέκτου, ἀλλὰ τῆς
ὅλως ξένης καὶ ἀνομοίας ταύτης καὶ ἀγνώ-
στου τῷ κουτσοβλαχικῷ πληθυσμῷ ρουμουνικῆς,
ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν περιτράνων δηλώσεων αὐτῶν
τούτων τῶν Κουτσοβλάχων, τῶν πρώτων ἐνδιαφε-
ρομένων καὶ ἀρμοδιωτάτων, ὑπὲρ πάντα ἄλλον,
ὅπως ἐξενέγκωσιν αὐθεντικὴν ἐτυμηγορίαν ἐπὶ τοῦ
ζητήματος. Κατεδείχθη, πρὸς τούτοις, ὅτι, ἡ με-
γίστη πλειοψηφία τῶν Κουτσοβλάχων, μετ' ἀπο-
στροφῆς καὶ ἀγανακτήσεως ἀποκρούει τὴν Ρου-

μουνικὴν προπαγάνδα, χαρακτηρίζουσα τὸ ἔργον
αὐτῆς ὡς ξενικὴν ραδιουργίαν ἐπιζητούσαν
νὰ ἐνσπείρῃ, χάριν καταχθονίων σκοπῶν, τὴν διχό-
νοιαν μετὰ ὁμοιόμων Βλαγοφώνων καὶ Ἑλλη-
νοφώνων ἀδελφῶν ἐπικαλοῦνται δὲ (οἱ Κουτσο-
βλαχοὶ) τὴν ἀρωγὴν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρ-
χείου, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῶν ρουμουνικῶν ἐνοχλή-
σεων. Τοιαύτη τυγχάνει ἡ ἀληθὴς καὶ πραγμα-
τικὴ κατάστασις.

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, ἐπὶ τινος βάσεως οἱ Ρουμοῦνοι
στηρίζουσι καὶ ἀγωνίζονται νὰ δικαιολογήσωσι
τὰς ἐπὶ τῶν Κουτσοβλάχων ἀπορροφητικὰς αὐτῶν
ἀξιώσεις; Μήπως ἐπὶ τῆς ταυτότητος τῆς κατα-
γωγῆς καὶ τῆς ἱστορίας, ἢ, (ἐν ἐλλείψει τῆς ὁμοιό-
τητος ἢ συγγενείας, καὶ, τῆς γλώσσης) ἐπὶ τῆς
ταυτότητος τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων καὶ παραδόσεων,
ἢ, τέλος, ἐπὶ οἰασδὴποτε ἄλλης συναφείας καὶ ἐπι-
μιξίας καὶ ἐπικοινωνίας πρὸς ἀλλήλους, ἅτινα
πάντα ἀποτελοῦσι τοὺς συνεκτικούς, μετὰ τῶν
μελῶν ὁμαίμονος λαοῦ, κρίκους;

Οὐδὲν, ἀπολύτως οὐδὲν ἐκ τούτων ἀπάν-
των. Ἀλλὰ τότε, ποῦ βασίζονται οἱ ἐν Ρουμα-

νία; Ἰδοὺ ποῦ βασίζονται. Οἱ Κουτσόβλαχοι, εἰσὶ, λέγουσιν, ἀπόγονοι Ρωμαίων ἀποίκων· ἡμεῖς ἐπίσης εἴμεθα ἀπόγονοι ἄλλων Ρωμαίων ἀποίκων. Ἄρα ἐσμὲν ἀδελφοί.

Κὰν ἔτι ὁμῶς ἀποδεχθῶμεν τὸ γεγονός τοῦτο ὡς θετικὸν καὶ βέβαιον—διότι οὐδεμία ἱστορικὴ ἀπόδειξις, βεβαιοῦσα τοῦτο, ὑφίσταται—κὰν ἔτι ἀποδεχθῶμεν τὸ γεγονός τοῦτο ὡς ἱστορικῶς θετικὸν καὶ βέβαιον, τί ἐξάγεται ἐξ αὐτοῦ; Μετὰ τὴν ὀριστικὴν κατάκτησιν τῆς Μακεδονίας ὑπὸ τοῦ Ρωμαίου στρατηλάτου Μετέλλου, τῷ 148 πρὸ Χριστοῦ, μερικοὶ ἀπόμαχοι στρατιῶται τῆς ἐν τῇ χώρᾳ σταθμευούσης V λεγεῶνος, φαίνεται ὅτι ἐγκατεστάθησαν ὀριστικῶς ἐν τῷ τόπῳ ἴσως, πρὸς τούτοις, ἐσχηματίσθησαν καὶ μικραὶ τινες ρωμαϊκαὶ ἀποικίαι. Λέγομεν δὲ φαίνεται καὶ ἴσως, διότι οὐδεμία ἱστορικὴ ἀπόδειξις τοῦ γεγονότος ὑπάρχει, οὐδεὶς δὲ στρατιωτικὸς λόγος ὑπεργόρευε τοῖς Ρωμαίοις τὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ ἐγκατάστασιν ἰσχυρῶν ἀποικιών.

Οἱ ἀποικοὶ οὗτοι, εὐρεθέντες ἀραῖοι, ἀραῖοι (*rari nantes in gurgite vasto*) καὶ πνευματικῶς ὑποδεεῖς ἐν τῷ μέσῳ συμπαγοῦς ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ ὑπερόχου πολιτισμοῦ καὶ διανοητικῆς ἀναπτύξεως, τάχιστα συνεσώματώθησαν καὶ συνεταυτίσθησαν, ὡς ἦν ἐπόμενον, μετὰ τούτου, ἐπιβοηθουσῶν καὶ τῶν ἀναποφευκτῶν ἐπιγαμιῶν οὕτω δὲ ἀπετέλεσαν, κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς ἐθνολογικοὺς νόμους, ἐν ὅλῳ, ἐνιαῖον καὶ ἀδιάσπαστον, μετὰ τοῦ ἐλληνικοῦ στοιχείου, καθὰ μαρτυρεῖ, ἐναργῶς, ἡ ἐλληνικὴ ἐθνικὴ συνείδησις τῶν ἐκγόνων αὐτῶν. Συνεταυτίσθησαν, δηλονότι, οἱ ὀλίγοι Ρωμαῖοι ἐν Μακεδονίᾳ ἀποικοὶ μετὰ τῆς μεγάλης πλειοψηφίας τῶν αὐτοῖσι Ἑλλήνων, καθ' ὃν τρόπον οἱ Ἕλληνες τῆς Σικελίας καὶ τῆς Κάτω Ἰταλίας, οἱ Λατῖνοι τῆς Μέσης, οἱ Γαλάται, οἱ Βισιγόθοι, οἱ Ὀστρογόθοι, οἱ Λογγοβάρδοι κτλ. τῆς Βορείου Ἰταλίας συνεταυτίσθησαν καὶ ἀπετέλεσαν τὸ ἐνιαῖον καὶ ἀδιάσπαστον ἰταλικὸν ἔθνος τῆς σήμερον. Καθ' ὃν τρόπον οἱ Γαλάται, οἱ Ρωμαῖοι, οἱ Φράγχοι, οἱ Κέλται καὶ Κίμβροι τῆς *Bretagne*, οἱ Νορμανδοί, οἱ Βουργούνδιοι κτλ. τῆς Γαλλίας, συνεταυτίσθησαν καὶ ἀπῆρτισαν τὸ ἐνιαῖον καὶ ἀδιάσπαστον γαλλικὸν ἔθνος. Καθ' ὃν τρόπον οἱ Γαελικῆς, ἢ, Κελτικῆς, καταγωγῆς Βρετανοί, οἱ

Ρωμαῖοι, οἱ Ἀγγλοσάξωνες, οἱ Νορμανδοὶ τῆς Μ. Βρετανίας, συνεζυμώθησαν ἐν τῷ ἐνιαίῳ ἀγγλικῷ ἔθνει. Καθ' ὃν τρόπον οἱ Κέλται, οἱ Ἰβήρες, οἱ Ρωμαῖοι, οἱ Βισιγόθοι, οἱ Σουάβοι, οἱ Ἀλανοί, οἱ Βάνδαλοι, συνεχωνεύθησαν εἰς τὸν ἓνα ἰσπανικὸν λαόν. Καθ' ὃν τρόπον οἱ Βαλλόνοι καὶ οἱ Φλαμανδοὶ ἀπέτέλεσαν τὸν βελγικὸν λαόν· οἱ Ἰοῦτοι, οἱ Κίμβροι, οἱ Ἀγγλοι, οἱ Γότθοι, τὸν δανικὸν λαόν· καὶ, τέλος, καθ' ὃν τρόπον οἱ διάφοροι λαοί, οἱ μεταναστεύοντες, ἀπὸ μιᾶς ἑκατονταετηρίδος, εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, τάχιστα συμφυρόμενοι ἐν τῇ αὐτῇ χοάνῃ, ἀποτελοῦσι τὸν ἀμερικανικὸν λαόν.

Τί κοινὸν λοιπὸν, ἢ ποία στενὴ σχέσις καὶ συγγένεια δύναται νὰ ὑφίσταται καὶ νὰ ὑπάρχῃ, μετὰ πάροδον εἴκοσιν ὅλων ἑκατονταετηριδῶν, μεταξὺ τοῦ, ἀπὸ ἀμνημονεύτων χρόνων, ἀναπόσπαστον μέρος τῆς ὁλομελείας τῆς ἐλληνικῆς φυλῆς ἀποτελοῦντος κουτσουβλαχικοῦ πληθυσμοῦ, καὶ τῶν ἀπογόνων ἄλλων Ρωμαίων ἀποίκων, συνοικισθέντων ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ, ἕνεκα γνωστῶν στρατιωτικῶν λόγων, εἰς τὴν πέραν τοῦ Δουνάβειος Δακίαν, καὶ, οἵτινες, συγχωνευθέντες, τὸ πρῶτον μὲν, μετὰ τῶν δέκα ἐπτὰ σκυθικῶν φυλῶν τῶν κατεσκηνωμένων μονίμως ἐκεῖ, κατὰ τὰς βεβαίας ἱστορικὰς πληροφορίας, ἐν τῇ παρόδῳ δὲ τῶν αἰώνων συναναφύρθεντες μετὰ τῶν Βισιγόθων, τῶν Ὀστρογόθων, τῶν Οὐνῶν, τῶν Ἀλανῶν, τῶν Σλαβῶν, τῶν Ἀβάρων, τῶν Κουμάνων, τῶν Μογγόλων, τῶν Οὐγγρων, τῶν Πολωνῶν καὶ τῶν λοιπῶν κατακτητῶν λαῶν, τῶν πλημμυρησάντων τὴν Δακίαν καὶ ἀφρησάντων, ἀναποδράστως, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπαισθητὰ ἔχνη τῆς διαβάσεως καὶ παραμονῆς των, ἀπῆρτησαν ἐπὶ τέλους τὸ ἄγαν ἀτόνου λατινικῆς χροιάς ρουμουνικὸν ἔθνος τῆς σήμερον;

Ἀλλὰ, προβάλλουσιν οἱ Ρουμεῦνοι, ἢ κουτσουβλαχικὴ γλῶσσα, μικρὸν ἢ καὶ ἐλάχιστα παραλλάσσει τῆς ρουμουνικῆς. Τὸ παντελῶς ἀβάσιμον τῆς ἀντιρρήσεως ταύτης ἐξηκριβώθη ἤδη, καταδειχθέντος ὅτι ἡ κουτσουβλαχικὴ διάλεκτος, ἡ περιέχουσα 20—25 ο)ο μόλις λέξεις λατινικῆς ρίζης, τυγχάνει πάντῃ ξένη καὶ ἀνομοία τῆς ρουμουνικῆς. Οὐαὶ δὲ, τρεῖς οὐαὶ τοῖς Ρουμεῦνοις, ἂν τὸ ἐπιχείρημα αὐτῶν τοῦτο ἐλαμβάνετο

ὡς ἀποχρῶν γνώμων καὶ κανὼν ἐθνολογικός. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἡ ρουμανικὴ γλῶσσα, ἡ βρίθουσα ἀπειρίας σλαυϊκῶν λέξεων, εἰς βαθμὸν ὥστε, κατὰ τὸν *Hovelague*, ἐπὶ μακρὸν ἔξελαμβάνετο ὡς σλαυϊκὴ διάλεκτος (*longtemps en a supposé que le roumain était une langue slave*) καὶ ἦτις ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐγράφετο διὰ σλαυϊκῶν χαρακτήρων, θὰ παρεῖχεν ἀδιαφιλονεικητὰ ἐπὶ τῆς ρουμανικῆς χώρας δικαιώματα καὶ τίτλους εἰς τοὺς σλαυϊκοὺς λαοὺς, τοὺς περισφίγγοντας πάντοτε τὴν Ρουμανίαν καὶ εἰς πολυειδῆ καὶ ἄμεσον ἐπαρὴν καὶ συνάφειν καὶ ἐπιμιξίαν μετ' αὐτῆς διατελοῦντας· ἡ δὲ σλαυϊκὴ προπαγάνδα, κατὰ τὴν θεωρίαν ταύτην, θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ μετέλθῃ πᾶν ἐκχριστιανικὸν μέσον ὅπως ἐξαναγκάσῃ τοὺς Ρουμάνους νὰ εἰσαγάγῳ εἰς τοὺς ναοὺς καὶ εἰς τὰς σχολὰς τῶν τὴν σλαυϊκὴν καὶ ταύτην νὰ χρησιμοποιοῦσι, καταργοῦντες τὴν ρουμανικὴν. Τοῦτο δὲ πράττοντες οἱ Σλαῦοι, θὰ ἐμιμοῦντο ἀπλῶς τὴν ρουμανικὴν προπαγάνδαν, ἥτις, ἀκριβῶς, πᾶν ἄμεσον καὶ ἔμμεσον ἐκχριστιανικὸν μέσον μετέρχεται ὅπως ἐξαναγκάσῃ τοὺς Κουτσοβλάχους νὰ εἰσαγάγῳ παρ' αὐτοῖς τὴν χρῆσιν τῆς ρουμανικῆς· «διότι, ὡς μέτρω μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ἡμῖν» διδάσκει τὸ ἱερόν Εὐαγγέλιον.

Εὐτυχῶς διὰ τοὺς Ρουμάνους, ὁ πεπολιτισμένος κόσμος δὲν ἀποδίδει οὐδεμίαν σημασίαν, οὔτε λαμβάνει ὑπ' ὄψει, τὰς πρωτοτύπους ταύτας ἀρχαιολογικὰς θεωρίας αὐτῶν περὶ Κουτσοβλάχων· τὰς ὁποίας, ἀναγνοὺς ἐν ὑπομνήματι ὑποβληθέντι αὐτῷ κατὰ τὸ βερολίνειον Συνέδριον, τῷ 1878, ὁ Βίσμαρκ «*ah! par exemple, ἀνεφώνησεν ἐκπληκτος, ça c'est trop fort*»· καὶ διὰ τοῦ μεγάλου μελυβδοκονδύλου, τοῦ φέροντος τὸ ὄνομά του, (*crayon Bismark*) ὅπερ ἐκράτει ἀνὰ χεῖρας, διεγράμμισε, διὰ βιάας χειρονομίας, ὅλον τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ ὑπομνήματος. Ἄλλως, ἂν δηλαδὴ αἱ θεωρίαι αὗται ἴσχυον, θὰ εὕρισκόμεθα ἐνώπιον γενικῆς ἀναστατώσεως. Ἡ Ἀγγλία π.χ. θὰ ἐδικαιοῦτο νὰ ἀποταθῇ πρὸς τὴν Γαλίαν καὶ νὰ ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτῆς, ὅπως, ἐν τῇ κατάντικρῳ τῆς Ἀγγλίας γαλλικῇ ἐπαρχίᾳ *Bretagne*,—ἥς τὰ 3 ἑκατομμύρια τῶν κατοίκων λαλοῦσι τὸ ἀρχαῖον γαελικὸν ἰδίωμα—ἀνόμοιον μὲν τῇ γαλλικῇ γλώσσῃ, ταυτόσημον δὲ, σχεδόν, πρὸς τὴν γαελι-

κὴ διάλεκτον τὴν λαλουμένην ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς Οὐαλλίας (*Galles*)—καταργηθῇ, παρὰ τὴν ἀντίστασιν τῶν κατοίκων, ἡ διδασκαλία καὶ ἡ χρῆσις τῆς γαλλικῆς, μὴ θεωρῶνται δὲ τουντεῦθεν ὡς Γάλλοι οἱ *Bretons*, ἐκ τῶν ὁποίων δὲν θὰ ἦτο παντελῶς ἀδύνατον νὰ προσελκυσθῶσιν εὐάριθμα τινα καθάρματα τῶν ἐσχάτων κοινωνικῶν τάξεων, διὰ χρυσῶν ἐπιχειρημάτων. Τὰ αὐτὰ ἐπιχειρήματα θὰ ἠδύναντο νὰ διατυπώσωσιν οἱ Γάλλοι ἐπὶ πάσης τῆς Ἀγγλίας, στηρίζοντες τὰς ἀξιώσεις τῶν ἐπὶ τοῦ ἱστορικοῦ γεγονότος ὅτι μέγα πλῆθος Νορμανδῶν, ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν Γουλιέλμου τοῦ Κατακτητοῦ, διαπεραιωθέν, τῷ 1066, ἐκ Γαλλίας εἰς Ἀγγλίαν κατέκτησε τὴν χώραν καὶ ἀφῆκεν ἄπειρον πλῆθος λέξεων γαλλικῶν καὶ νορμανδικῶν, ἀπαραλλάκτως γραφομένων, ἐν τῇ ἀγγλικῇ γλώσσῃ καὶ ὧν ἐπίσημος χρῆσις ἐξακολουθεῖ γινομένη ἐν τῇ φρασεολογίᾳ τῆς Αὐλῆς καὶ τοῦ Κοινοβουλίου. Τὸ αὐτὸ ἐπιχείρημα θὰ προσέβαλλεν ἡ Γερμανία πρὸς διεκδίκησιν τῶν φλαμανδικῶν χωρῶν τῆς Ὀλλανδίας καὶ τοῦ Βελγίου, ὧν ἡ διάλεκτος ἀφθονεῖ γερμανικῶν λέξεων καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν γειτνιαζουσῶν σκανδιναυικῶν χωρῶν. Κατ' ἀσυγκρίτως ἰσχυρότερον λόγον, τὸ ἀμερικανικὸν ἔθνος, τὸ μὴ ἔχον ἰδίαν γλῶσσαν καὶ λαλοῦν τὴν ἀγγλικήν, δὲν θὰ ὑπῆρχεν ἐπίσης τὸ βελγικὸν ἔθνος, τὸ λαλοῦν τὴν γαλλικὴν· ἐπίσης τὸ ἐλβετικόν, τὸ λαλοῦν τὴν γαλλικὴν, ἰταλικὴν καὶ γερμανικὴν. Ἀγαθὴ τύχη, ὁ πολυήσων νὰ διατυπώσῃ τοιαύτας κενεμβασίας, θὰ ἐξελαμβάνετο, ἐν Εὐρώπῃ, ὡς δραπέτης φρενοκομείου· διότι, καθὰ λέγει διάσημος συγγραφεὺς, «αἱ σκοτειναὶ καὶ ἀόριστοι ἐθνογραφικαὶ παραγωγαὶ, αἱ μὴ συνάδουσαι πρὸς τὴν παροῦσαν ἐθνικὴν συνείδησιν ἐνὸς λαοῦ, εἰδὶ μὲν χρήσιμοι διὰ τὴν ἐπιστήμην, ἀλλ' οὐδαμῶς λαμβάνονται ὑπ' ὄψει ὑπὸ τῆς πολιτικῆς»· ὅπως δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψει καὶ αὐτὰ τὰ ἐκ τῆς συγγενείας τῆς γλώσσας, ἡ καὶ ἐκ τῆς ταυτότητος αὐτῆς ἔτι, μονομερῆ ἐπιχειρήματα, ὅταν πρὸς ταῦτα ἀντιτάσσεται ἡ ἐθνικὴ ψυχὴ καὶ συνείδησις.

Τὸ δὲ κάτω τῆς γραφῆς, καὶ ἂν ἔτι δὲν λάβῃ τις ὑπ' ὄψει, πρὸς στιγμὴν, τὰ ἐν τοῖς πρόσθεν γραφέντα, τὰ ἀνατρέποντα ἄρδην τὰς ρουμανικὰς θεωρίας, μήτοι τὸ χθесινὸν καὶ λίαν ἀσθενοῦς λατι-

νικῆς χροιάς ρουμουνικὸν ἔθνος (*magna inominis umbra*) εἶναι ὁ καθολικὸς καὶ ἀποκλειστικὸς, ἐξ ἀδιαθέτου, κληρονόμος τοῦ πάλαι ποτὲ διαλάμψαντος ρωμαϊκοῦ Κράτους; Καὶ δὲν ὑπάρχουν πρὸς διεκδίκησιν τῆς τοιαύτης, καθ' ὑπόθεσιν, προγονικῆς κληρονομίας, ἄλλα λατινικὰ ἔθνη ἀρχαιότερα, γνησιώτερα, μεγαλύτερα τοῦ ρουμουνικοῦ; τὸ ὁποῖον, εἰς ἣν κατωφέρειαν φέρει αὐτὸ ἀκράτητος ὁ σωβινισμὸς του, οὐδόλως παράδοξον νὰ ἀκούσωμεν, ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, ὅτι διεκδικεῖ ὡς ἰδίους, οὐχὶ πλέον τοὺς κατοίκους τῶν *Alpes grisonnes*, ἢ τοὺς Προβηγκιανούς καὶ Καταλάνους — ὧν τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα παρουσιάζει πολλὰς τὰς ἀναλογίας πρὸς τὴν ρουμουνικὴν γλῶσσαν —, ἀλλ' αὐτὴν ταύτην τὴν κοιτίδα τῆς λατινικῆς φυλῆς, τὴν «αἰώνιαν πόλιν Ρώμην», ἢ γλῶσσα τῶν σημερινῶν κατοίκων τῆς ὁποίας ἀπέχει ἀσυγκρίτως ὀλιγώτερον ἀπὸ τῆς ρουμουνικῆς, παρ' ὅσον αὕτη ἀπὸ τῆς κουτσοβλαχικῆς. Ἡ διεκδίκησις τῆς Ρώμης, τουλάχιστον, θὰ ἦτο ἔργον ἀντάξιον εὐγνωμόνων Ρωμαίων ἀποίκων, κετεξαντλουμένων νῦν, ἀσκόπως, εἰς τὸν ἄχαριν καὶ ἄγονον ἀγῶνα τῆς ἐκθιαστικῆς προσελκύσεως τοῦ μικροσκοπικοῦ κουτσοβλαχικοῦ βλαστοῦ, τοῦ ἀπὸ δισχιλίων ἐτῶν ἐμβολιασθέντος εἰς τὸν σφριγῶντα ἑλληνικὸν κορμὸν καὶ μετ' αὐτοῦ ἀπὸ μακραίωνος ἤδη χρόνου, συσσωματωθέντι καὶ συνταυτισθέντι.

Δ'.

Πλὴν ἀλλὰ, ἡ ρουμανικὴ προπαγάνδα, εἶνε πεπεισμένη ἐπὶ τοῦ δικαίου τοῦ ἐν Μακεδονίᾳ ἀγῶνος τῆς;

Ἴδου τί ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην ὁ διαπρεπὴς φιλόσοφος καὶ συγγραφεὺς *Max Nordau*.

«Ἀρκεῖ καὶ ἡ ἀπλὴ διατύπωσις τῆς ἐρωτήσεως ταύτης ὅπως προκαλέσῃ τοὺς κυχασμούς των, διότι γινώσκουσιν οἱ ἴδιοι, κάλλιον παντὸς ἄλλου, πόσον μικρὰν βαρύτητα κέκτηνται αἱ μακεδονικαὶ ἀξιώσεις των. Οὐδεὶς ἐχέφρων Ρουμουνὸς πιστεύει ἐπὶ τὸ κατωρθωτὸν τῆς μετατροπῆς τῶν Κουτσοβλάχων εἰς ζωτικὸν καὶ γόνιμον καὶ ὠφέλιμον μέλος τῆς ρουμουνικῆς οἰκογενείας.

»Οὐχί, οἱ Ρουμουνὸι δὲν σοβαρεύονται φωνασκῶντες τόσον περὶ τῶν Κουτσοβλάχων. Εἶναι ἀρκετὰ ἐξυ-

πνοι, ὅπως μὴ παραδίδονται εἰς πολιτικοὺς παραλογισμούς ἢ, εἰς ἐπικίνδυνον δωνκιωτισμόν. Ἄλλως τε, μετ' εἰλικρινείας χωρούσης μέχρι κυνισμοῦ, ἀνομολογοῦσιν ὅτι δημιουργοῦντες τὸ Κουτσοβλαχικὸν ζήτημα, ἐπεμβαίνοντες βιαιοπαθῶς ὑπὲρ πληθυσμοῦ ἀγνοοῦντος καὶ ἄρνούμενου αὐτοῦ καὶ διατυποῦντες ἀξιώσεις τερατώδεις ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἱστορικῆς, γεωγραφικῆς, γλωσσολογικῆς, ἐθνολογικῆς, διπλωματικῆς, ἐπιδιώκουσι σκοπὸν πάντη διάφορον ἐκείνου ὑπὲρ οὗ, φαινομενικῶς, ἐργάζονται.

»Ἐπιδιώκουσι νὰ δημιουργήσωσι τίτλον ἰδιοκτησίας ἐν Μακεδονίᾳ, ὃν ἐλπίζουσι βραδύτερον ν' ἀνταλλάξωσι πρὸς ἄλλην ἀξίαν. . . . Ἀγνοεῖ τις τί νὰ θαυμάσῃ ἐπὶ πλέον τὴν ἀσυνειδήτην, ἢ τὴν ἀπλοϊκότητα, τὴν ἀπορρέουσιν ἐκ τοιούτων ὀπισθολογισμῶν. . . Πόσον ὠρεῖα δέ, πόσον συγκινητικὴ, εἶναι ἡ πρὸς τοὺς Κουτσοβλάχους στοργὴ των! Νὰ ἐμποδίσωσι τοὺς Κουτσοβλάχους ἀπὸ τοῦ νὰ ᾧσιν ἢ νὰ γίνωσιν Ἕλληνες, διὰ νὰ τοὺς κάμουν ἀσφαλέστερον Βουλγάρους, ἰδοὺ τὸ σχέδιον τῶν πολιτικῶν τοῦ Βουκουρεστίου, τῶν κοπτομένων, τότεν εὐγενῶς, ὑπὲρ ἐθνικῶν δικαίων καὶ ὑπὲρ τῆς ἀναγκαστικῆς χειραφετήσεως πιεζομένων ἀδελφῶν. . . Δυνάμει τινὸς ἀκατανόητου παρκαρούσεως φρενῶν, οἱ Λατίνοι τοῦ Βουκουρεστίου συμμαχοῦσι πρὸς τοὺς Βουλγάρους;

»Οὐδέποτε διένεξις μᾶλλον ἐπιπολαίᾳ καὶ τεχνητὴ ἐλύπησε τοὺς φίλους τῆς εἰρήνης καὶ τῆς συνχρυσώσεως τῶν λαῶν.

»Εἴθε ἡ πρὸς τὴν συνείδησιν τῶν Ρουμουνῶν ἐκκλησις νὰ διανοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς των καὶ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ κατανόησωσι τὴν ἄβυσσον, εἰς ἣν ὠθεῖ αὐτοὺς πολιτικὴ ἀνελικρινὴς καὶ ἀμβλυοπούσα, ἀντικειμένη εἰς τὰ συμφέροντά των καὶ εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμόν».

Ἡ γνώμη αὕτη, τουτέστιν, ὅτι ἡ μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ρουμουνῶν διένεξις ὀφείλεται οὐχὶ εἰς πραγματικὴν πεποίθησιν τῶν τελευταίων οὔτε εἰς εὐλόγους ἀφορμὰς, ἐξάγεται καὶ ἐκ μακροῦ ἄρθρου τῆς ἐγκρίτου ρουμουνικῆς ἐφημερίδος «*Destăptarea*» (Ἡ Ἐξέγερσις). Ὁ ἀρθρογράφος, βεβαίως, ἐν πρώτοις, ὅτι τὴν διένεξιν παρώξυναν «τὰ ὄργανα μερίδος τινὸς τοῦ τύπου, ἅτινα δὲν εἰ-»
«χον βεβαίως ὑπ' ὅψει τὰ ἀληθῆ ρουμουνικά συμ-»
«φέροντα . . . τὰ ὄργανα ταῦτα ἐδημιούργησαν»
«ταραχὴν ἐν τῇ χώρᾳ . . . αὕτη δὲ ἡ ρουμου-»
«νικὴ Κυβέρνησις, κακῶς πεπληροφορημένη, παρ-»
«εξάλισθη εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε, ὅπως ἀν-

» ταποκριθῇ πρὸς τὴν τεχνητὴν ταύτην παραχρῆν
 » τύπου, ὑποκινουμένου, πρότερον καὶ νῦν, ὑπὸ κο-
 » μιτάτου πατριωτῶν ἐστερημένων παντὸς πα-
 » τριωτικοῦ αἰσθήματος». . . ἐξώθησε τὰ πράγ-
 ματα εἰς ὃ σημεῖον εὐρίσκονται νῦν.

Κατωτέρω δὲ ἡ «Destæptarea», ὅπως ἀπο-
 δείξει ὅτι μεταξύ Ἑλλήνων καὶ Ρουμούνων δὲν
 εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ ἐχθρότης, ἀναγράφει,
 ἐπὶ λέξει τάδε:

«Ἡ Ρουμανία δὲν δύναται νὰ εὕρῃ εἰμὴ ἀδελφούς
 καὶ φίλους ἐν ταῖς τάξεσι τοῦ λαοῦ ἐκείνου ὅστις
 ἐχορήγησε εἰς αὐτὴν περιφανεῖς πατριώτας καὶ πολι-
 τικούς ἀνδρες καθὼς τὸν ἱστορικὸν Διονύσιον Φωτει-
 νόν· καθὼς τὸν ἡγεμόνα τῆς Μολδαβίας Γρηγόριον
 Βόδαν Γκίικν, τὸν προκρίναντα τὸν ἀποκεφαλισμὸν
 ἀπὸ τῆς ἐκχωρήσεως τῆς Βουκοβίνης εἰς τοὺς Αὐ-
 στριακούς· καθὼς τὸν Κωστᾶκην Ἀριστίαν, τὸν φίλον
 καὶ ἐταῖρον τοῦ Ἡλιάδου ἐν τῇ ἰδρύσει τοῦ ἐθνικοῦ
 θεάτρου· καθὼς τοὺς Ἀσάκην, Ἰατρόπουλον, Βάροβον
 Κανταρτζήν, Λάσκην Κανταρτζήν, Ἀριδτάρχην Πο-
 λυχρονιάδην, Εὐγένιον Σταπέσκον, Ἀλεξάνδρον Λαχω-
 βάρην, Μιχαήλ Πασχάλην, Κωνσταντῖνον Δημητριά-
 δην, Τάκην Ἀναστασίου, τοὺς διδάκτορας Κυριαζήν
 καὶ Σερφιώτην.

» Ἐκ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, ὁ ἐλληνικὸς λαὸς μᾶς
 ἔδωκε τὸν Γ. Καντακουζινέν, τὸν νῦν Πρωθυπουργὸν
 τῆς Ρουμανίας· τὸν στρατηγὸν Γ. Μάνον, τὸν χα-
 λυβδίνον τοῦτον χαρκατῆρα, τὸν ἀποτελοῦντα τὸ
 ἀγλάισμα τοῦ ρουμανικοῦ στρατοῦ· τὸν Ν. Φλέβαν,
 διακεκριμένον λαϊκὸν ρήτορα, ἄλλοτε ὑπουργὸν τῶν
 κτημάτων καὶ νῦν πρεσβευτὴν ἐν Ρώμῃ· τὸν Κ. Δισέ-
 σκον, καθηγητὴν τοῦ πανεπιστημίου, τέως ὑπουργόν,
 γεροσυριστὴν καὶ μέλλοντα ὑπουργόν, (εἶναι ἤδη τοι-
 οὔτος Σημ. Σ. Ε. Α.), ἀνεψιὸν τοῦ ὁμωνύμου μεγά-
 λου Ἑλλήνου γραμματολόγου καὶ ἡγουμένου τῆς μονῆς
 Ἀρνότα. Ὁ Κ. Δισέσκος, καίπερ ὢν τὴν σήμερον ὁ
 ἀμειλικτώτατος πολέμιος τῶν Ἑλλήνων, δὲν δύναται
 ἐν τούτοις ν' ἀρνηθῇ τὴν ἐπιφανῆ ἐλληνικὴν κατα-
 γωγὴν του.

» Ἐπίσης ἐλληνικῆς καταγωγῆς εἰσὶν οἱ ἐν ἐνεργείᾳ
 Ὑπουργοὶ Ἰάκωβος Λαχωβάρης καὶ Ἰωάννης Λαχω-
 βάρης· ὁ πρίγκηψ Δ. Μουρούζης, ὁ νῦν διευθυντὴς τῆς
 ἀστυνομίας τῆς πρωτεύουσος. Ἐπίσης ἐλληνικῆς κα-
 ταγωγῆς, ἀπὸ δύο γενεῶν μόνον, εἶναι ὁ Ι. Καλενδέρης,
 εἰς τῶν μᾶλλον ἀφωσιωμένων λειτουργῶν τοῦ Στέμμα-
 τος καὶ διευθυντῆς τῶν κτημάτων αὐτοῦ, πρόεδρος τῆς
 ρουμανικῆς Ἀκαδημίας. Ἐν τῷ Κοινοβουλίῳ, ἐν τῷ κα-

θηγητικῷ, ἐν τῷ δικηγορικῷ καὶ ἐν τῷ δικαστικῷ σώ-
 ματι, εἰς τὰ ὑπάτα πολιτικὰ καὶ στρατιωτικὰ ἀξιώ-
 ματα, εὐρίσκωμεν μέγαν ἀριθμὸν Ρουμούνων ἐλληνικῆς
 καταγωγῆς.

» Μεταξὺ τῶν μεγάλων βιομηχάνων, εὐρίσκωμεν ἐλ-
 ληνικῆς καταγωγῆς ὀνόματα, ὡς τοὺς Τοπάλην, Βιο-
 λάτον, Βαλεριάνον, Σαπατίνον κτλ. καὶ ἄλλους, οἵτινες
 πρέσχον τῇ χώρᾳ τοὺς ἀρίστους προμάχους, τοὺς
 πεσόντας ὑπὲρ τῆς ρουμανικῆς παλληγενεσίας. Τὰ
 ὅσῃ αὐτῶν, καθὼς καὶ τὰ τῶν προγόνων των, εὐ-
 ρηνται, ἀναμίζ, ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ, μετὰ τῶν ὁσῶν τῶν
 Ρουμούνων μεθ' ὧν συνέζησαν. . . . Καὶ εὐρέθησαν
 ἄνθρωποι γυμνοὶ πάσης πολιτικῆς λεπτό-
 ττος, παντὸς ἐθνικοῦ αἰσθήματος, οἵτι-
 νες, ἄνευ εὐλόγου αἰτίας, κατεδίωξαν τὸν πα-
 τέρα, τὸν θεῖον, τὸν ἐξάδελφον τοῦ Ρουμούνου, συγγε-
 νοῦς τοῦ Ἑλλήνου, ἐπίσης, ὡς καὶ ὁ Ρουμούνος, καλοῦ
 χριστιανοῦ καὶ ἐπιπλέον ἔχοντος τὴν κοινὴν μετὰ τοῦ
 Ρουμούνου πελασγικὴν καταγωγὴν ὅστις Ἑλλήν, ἐν τῇ
 παρόδῳ δύο γενεῶν, ἀφομοιοῦται πρὸς τὴν μεγάλην
 καὶ γεναρὰν ρουμανικὴν φυλὴν. . . .

Τὴν αὐτὴν ἀλήθειαν διαπιστοῖ καὶ ὁ μακα-
 ρίτης πολιτικὸς ἀνὴρ καὶ διπλωμάτης Ρουμούνος
Obédénare, διακηρύττων, ἐν τῷ συγγράμματί
 του «*La Roumanie Economique*» ὅτι πάντες
 σχεδὸν οἱ Ρουμούνοι ἀριστοκράται καὶ πολιτικοὶ
 ἄνδρες εἰσὶν υἱοὶ ἢ ἑγγονοὶ Ἑλλήνων.

Δὲν ἀναγράφωμεν ταῦτα πρὸς κατάκρισιν τῶν
 ἐκρουμανισθέντων· ἀλλ' οὕτε, καὶ, πρὸς ὑπόδειξιν
 ὅτι, κατὰ τὴν περὶ τῶν Κουτσοβλάχων ρουμανικὴν
 θεωρίαν καὶ μέθοδον, μᾶλλον τὸ ἐλληνικὸν ἔθος θὰ
 ἐδικαιοῦτο νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν εἰς τὸν ἐλληνισμόν
 ἐπάνοδον ἀπάντων τούτων, (τῆς ἀρχῆς γινομένης,
 φυσικῶς, ἀπὸ τοῦ πρωθυπουργοῦ καὶ ἀπὸ τῶν κκ.
 Δισέσκου καὶ Λαχωβάρη), διὰ τῆς καταναγκασ-
 τικῆς φοιτήσεώς των εἰς ἐλληνικοὺς ναοὺς καὶ
 σχολὰς καὶ διὰ τῆς παρεμπροδίσσεως αὐτῶν ἀπὸ
 τοῦ λαλεῖν ρουμανιστί. Δικαιούμεθα ὅμως, νο-
 μίζομεν, νὰ διαπιστώσωμεν ὅτι πάντες οὗτοι, οἱ
 πρὸ μιᾶς, ἢ, δύο γενεῶν ἐκρουμανισθέντες Ἑλλη-
 νες, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ φέρωσι, λίαν βαθέως ἐρρι-
 ζοσά λημένην, τὴν ἐθνικὴν ρουμανικὴν συνείδησιν,
 διότι τοῦτο εἶνε ἀποτέλεσμα βραδείας ἐπενεργείας
 μακρῶν αἰώνων καὶ ἀλληλουχίας γενεῶν· καὶ
 κατὰ συνέπειαν, ὅτι, οἱ νῦν ὑπέρμαχοι τῆς ἐκδιαστι-
 κῆς ρουμανικῆς προπαγάνδας, γινώσκουσι κάλλι-

στα, ὅτι, μόλις ἤρξατο ἡ μετὰ τοῦ ἐν ταῖς φλεψὶν αὐτῶν σφύζοντος ἐλληνικοῦ αἵματος ἀνάμιξις τῶν πρώτων σταγόνων τοῦ λατινικοῦ αἵματος τῶν ἀπογόνων τῶν ἀπείκων τοῦ Τραϊανοῦ. Διὸ καὶ ὁ Ρουμουνος πολιτικὸς καὶ δημοσιογράφος κ. *Ranou*, καίπερ ἐνθερμος πατριώτης καὶ θιασώτης τῆς ρουμουνικῆς προπαγάνδας, διὰ σειρᾶς ἄρθρων ἐν τῇ ἐφημερίδι τοῦ «*La Semaine*», τὴν ἐλληνορουμανικὴν διένεξιν ἀποδίδει οὐχὶ εἰς αἰσθήματα ἀναβλύζοντα ἐκ τῆς ἐθνικῆς ρουμουνικῆς συνειδήσεως, ἀλλ' «εἰς τὴν παραζάλην τοῦ κυβερνήτικου κόμματος, τὸ ὁποῖον, χρησιμοποιήσαν, ἐν τῇ ἀντιπολιτεύσει ὄν, πάντα τὰ ζητήματα καὶ βλέπον, μετὰ τὴν εἰς τὴν ἐξουσίαν ἀνοδὸν του, τὸ πᾶν περὶ ἑαυτοῦ κατάρρεον, ἐκμεταλλεύεται, διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐσωτερικῆς αὐτοῦ πολιτικῆς τὸ μακεδονικὸν ζήτημα». . . . Ἐν ἐπιμένῳ δὲ ἄρθρῳ στιγματίζει ὁ κ. *Ranou* «τὴν ἀναιδῆ δημοσκοπίαν καὶ βικιοπάθειαν» τῶν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν Κουτσοβλάχων θεωριῶν καὶ δηλώσεων τοῦ ὑπουργοῦ Δισέσκου.

«Ζήτημα, λοιπὸν, κερδοσκοπίας καὶ ψωμισμοῦ» κατὰ τὸν Ρουμουνον διδάσκαλον κ. Λεκάντα: «ἔργον κομιτάτου ἀνδρῶν ἐστερημένων παντὸς πατριωτικοῦ αἰσθήματος καὶ γυμνῶν πάσης πολιτικῆς λεπτότητος» κατὰ τὴν ρουμουνικὴν ἐφημερίδα *Destoeptarea*: «ἀναιδῆς δημοσκοπικὴ ἐκμετάλλευσις τοῦ κουτσοβλάχικοῦ ζητήματος» διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐσωτερικῆς κομματικῆς πολιτικῆς» κατὰ τὸν Ρουμουνον πολιτικὸν καὶ δημοσιογράφον κ. *Ranou*: «κωμωδία καὶ ψεῦδος» κατὰ τὸν τέως Ρουμουνον ὑπουργὸν κ. *Haret*: ἰδοὺ, κατὰ τοὺς πεφωτισμένους καὶ εἰλικρινεῖς πατριώτας Ρουμουνους, ἡ οὐσία τοῦ κουτσοβλάχικοῦ ζητήματος.

Μετὰ βαρυαλγούσης τῆς καρδίας προσέβημεν εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν ἐν τοῖς πρόσθεν πικρῶν ἀληθειῶν. Ἀλλὰ τίς ὁ ὑπαίτιος; «Ἐὰν ἡγάπας,» αἰέποτε, τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν εὐθύτητα, δὲν θὰ κατηντῶμεν εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον: τὰ πράγματα θὰ εἶχον καθ' ὅλως διάφορον τρόπον», δυνάμεθα νὰ φωνήσωμεν μετὰ τοῦ μεγάλου Γερμανοῦ *Schiller* (*Trilog. Wallenst*) πρὸς τὴν

ρουμουνικὴν προπαγάνδαν. Προέβημεν δὲ εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν πικρῶν τούτων ἀληθειῶν, ἅτε ἐκ μόνης τῆς διαφωτίσεως τῆς δημοσίας γνώμης καὶ τῆς πιέσεως αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἀδικούντων προσδοκῶντες νὰ ἀκούσωμεν αὐτοὺς ἐκστομίζοντας, ὡς ποτὲ ὁ Αὐτοκράτωρ Αὐγουστος ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης τοῦ «*acta est fabula*» (ἡ κωμωδία ἐλήξε) καὶ καταπαύοντας τὸν ἀνόσιον ἀγῶνα. Τὴν δὲ «εἰρήνην τοῦ Θεοῦ τὴν ὑπερέχουσαν πάντα νοῦν», κατὰ τὸν Ἀπόστολον, συναδελφοῦσαν ἐσαεῖ, πρὸς τὸ κοινὸν συμφέρον αὐτῶν, τὸν ἐλληνικὸν καὶ τὸν ρουμουνικὸν λαόν.

Τὴν ἀνατολὴν τῆς ποθεινῆς ταύτης ἡμέρας τῆς ἀληθοῦς εἰρήνης, τῆς ἐδραζομένης ἐπὶ τοῦ ἀρραγοῦς θεμελίου τῆς ἐκτιμήσεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν ἁλλοτρίων δικαίων, εὔχεται καὶ ἐπικαλεῖται, χεῖρας ἀνατείνουσα ἱκετίδας πρὸς τὸν οὐράνιον αὐτῆς νυμφῖον, ἡ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως, ἡ πνευματικὴ αὐτῇ μήτηρ καὶ τροφὸς τῶν Ρουμουνων καὶ ἀπαξ-πάντων τῶν λοιπῶν Ὀρθοδόξων λαῶν τοῦ Βορρᾶ, ἡ γαλουχήσασα τούτους διὰ τῶν σωτηρίων ναμάτων τῆς εὐαγγελικῆς χάριτος καὶ καταρτίσασα εἰς «ἄνδρα τέλειον» (Παῦλ. Ἐφεσ.) ἱκανοὺς πρὸς εὐδόκιμον σταδιόδρομον ἐν τῷ καλῷ ἀγῶνι τῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ.

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΛΟΓΙΚΗ

Εἰς τὸν παρισινὸν «*Temps*» ἀπεστάλη ἐκ Σόφικς, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 20 Φεβρουαρίου (ν. ἡ.) τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα.

«Αἱ βίαιαι ἐπιθέσεις τοῦ ἐπισήμου ὀργάνου τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατὰ τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας, προκαλοῦσιν ἐνταῦθα μεγάλην ἀγανάκτησιν. Ἡ κατηγορία ὅτι ἡ βουλγαρικὴ Ἐξαρχία ἀποτελεῖ πρακτορεῖον τῶν ἀναρχικῶν βουλγαρικῶν κομιτάτων, εἶναι ἀνυπόστατος καὶ ὑπερβαίνει πᾶν ὅριον. Ἡ βουλγαρικὴ Κυβέρνησις θὰ προβῇ βεβαίως εἰς παραστάσεις παρὰ τῇ Ὑ. Πύλῃ πρὸς ἀπαγόρευσιν τῶν τοιούτων ἐπιθέσεων».

Πρόκειται περὶ τοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον «Χηλοπροσωπία ἀπαρχιδειγμάτιστος» ἄρθρου τοῦ καταχωρισθέντος ἐν τῷ φύλλῳ τῆς 3 Φεβρουαρίου τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Οἱ ἐκ Σόφικς τηλεγραφούντες, —ὧν αἱ κραυγαὶ τῆς ὀδύνης ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἐθίγησαν εἰς τὸ τρωτὸν

αὐτῶν σημεῖον—ἐλησμονήσαν νὰ προσθέσωσιν ὅτι ἡ κατὰ τῆς βουλγαρικῆς Ἐξαρχίας κατηγορία διευτυπώθη, οὐχὶ εἰκὴ καὶ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ὡς **φυσικὸν συμπε-
ρασμα** ἀπορρέον ἐκ τῶν γραφομένων τοῦ βουλγάρου Ἐξάρχου ἐν τῷ πρὸς τὴν Ὑ. Πύλιν τακριρίφ του, οὗ τὸ καίμενον παρεθέσαμεν αὐτούσιον. Ἐν τῷ ἐγγράφῳ της τοῦτο, ἡ Ἐξαρχία ἀναφέρει «τὰς κακουργίας τὰς δικ-
πραττομένας ἐν τοῖς βιλαετίοις κατὰ τοῦ πιστοῦ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ ὑπὸ τῆς ἐλληνικῆς καὶ σερβι-
κῆς προπαγάνδας, αἵτινες ἀτιμωρητεῖ ταράττουσιν, ἀποσυνθέτουσι καὶ δισπῶσι τὸ ἐξαρχικὸν ποίμνιον» καὶ ἀφαιρῶσιν «τὰς ἐκκλησίας, τὰς σχολὰς, τὰ νε-
κροταφεῖα καὶ τὰ πνυτοῖα κοινοτικὰ κτήματα του»· ὅτι «εἰς τοὺς Βουλγάρους ἀρνοῦνται τὴν ἐλευθερίαν τῆς θρησκείας καὶ τῆς συνειδήσεως»· ὅτι «ὁ κλῆρος τοῦ Πατριαρχείου ὑπερέβη πᾶν ὅριον ἐν τοῖς κατα-
διωγμοῖς αὐτοῦ κατὰ τῶν Βουλγάρων»· ὅτι αἱ ἐλληνες ἀρχιερεῖς ὡς ὁ Σερρών, ὁ Αἰνίου, ὁ Διδυμοτείχου, ὁ Ἀδριανουπόλεως, ἀκωλύτως διοργανοῦσιν ἀντιβουλ-
γαρικὰς διαδηλώσεις, περιβάλλουσι μέλαινα τοὺς νε-
οὺς περὶ μητροπολιτῶν οἱοὶ ὁ Καστορίας καὶ ὁ Δράμας δὲν ὁμιλῶ πλέον, διότι αἱ κακουργίαι τούτων κατήντησαν κλῆσιαι» ὅτι «ἐν ταῖς ἐλληνικαῖς σχολαῖς οἱ μαθηταὶ ἀπαγγέλλουσι, δημοσίᾳ, ποιήματα ἐμπεποτισμένα διὰ μεγίστων ὕβρεων κατὰ τῶν Βουλ-
γάρων, γεγραμμένα δὲ ἐν τοῖς ἐλληνικοῖς προξενείοις»· ὅτι «εἰς τὰς κεντρικὰς ὁδοὺς τῶν ἐδρῶν τῶν βιλαετίων ἐλευθέρως πωλοῦνται αἱ ἀθηναῖκαί ἐφημερίδες»· ὅτι ὁ διωγμὸς κατὰ τῶν Βουλγάρων «ἔφθασεν εἰς τὸ ἀπό-
γειον σημεῖον ὅταν ἐνεφανίσθησιν αἱ ἐνοπλοὶ συμμο-
ρίαι τῶν προπυχνῶν· ἄλλως τε αἱ ἐνοπλοὶ ἐλληνικαὶ συμμορίαι πρὸς ἐξολόθρευσιν τοῦ βουλγαρισμοῦ εἶναι ἀπλῶς νέκ ἐκδοσις τῶν πρὸ 25 εἰτίας τοιούτων»· καὶ ἐξακολουθεῖ ὁ βούλγαρος Ἐξάρχος ὡς ἑξῆς·

«Αἱ συμμορίαι αὗται, περιτρέχουσι τὰ βουλγαρικὰ χωρία, ἐνσπείρουσιν ἀπνταχοῦ τὸν τρόμον καὶ τὸν ἀλασιμόν. — αἱ συμμορίαι αὗται πολιορκοῦσι τὰ χωρία ὅπως μὴ ἐκφυγῇ οὐδὲ ἐν θύμᾳ, χορεύουσιν ἐνώπιον τῶν θυμάτων καὶ ἐκτελοῦσιν εἴτα τὰς φρικαλέας ἀγριότητας αὐτῶν· ἐπιτίπτουσιν, ἡμέρας καὶ νυ-
κτός, κατὰ τῶν βουλγαρικῶν χωρίων, πυροβολοῦσιν ἐπὶ ὁλοκλή-
ρου ὥρας, φονεύουσι προκρίτους, πολυμελεῖς οἰκογενεάς, ὁμά-
δας ἐργατῶν καὶ πλῆθος λαοῦ, τινὰς μάλιστα ἀφοῦ ὑποβάλλασιν πρότερον εἰς ἀγριωτάτας βασάνους. Φονεύεται ὁ κόσμος ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτοῦ, ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἐν τοῖς ὄρεσιν, ἐν τοῖς μύλοις, ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἐν ᾧ τέλος πορεύεται εἰς τὰς ἐμπορικὰς ἀγορὰς ἢ δι' ἐμπορικὴν ἐργασίαν. Φονεύονται γέροντες 90 ὀνταὶ καὶ παιδιὰ 5—10 ἐτῶν, νέοι 17—18 ἐτῶν, ἄνδρες, γυναῖκες, νέοι καὶ νέαι, νεόνυμφοι. Ἀπὸ τῶν θυμάτων ἀποκόπτεται καὶ λαμβάνεται ἀνὰ ἐν ὅς ὅπως ἐπιδειχθῇ τοῖς διέπουσι τὰ ἐλληνικὰ κομιτᾶ καὶ ληφθῇ ἡ προβλεπομένη

ἀμοιβή. Δὲν ὑπάρχει καζᾶς, ὅστις νὰ μὴ χορηγῇ 5, 10 καὶ 15 θύματα κατὰ μῆνα. Πυρπολοῦνται αἱ οἰκίαι, οἱ ἀχυρῶνες, οἱ μύλοι, τὰ σπαρτὰ, τὰ λιβάδια, καταστρέφονται οἱ κῆποι, αἱ μωροφυτεῖαι, αἱ ἄμπελοι, διαρπάζονται τὰ οἰκιακὰ ἔπιπλα, τὰ ἐνδύματα καὶ πᾶν ὅ,τι ὑποπέσῃ εἰς χεῖρας. Ἀπάγονται εἰς ἀλχημασίαν οἱ εὐπορώτεροι τῶν κατοίκων, καὶ δὲν ἀπελευ-
θεροῦνται εἰμὴ μετὰ τὴν καταβολὴν λύτρων εἰς 20—25 λιρῶν καὶ πλέον. Ἀρπάζονται οἱ κοινοτικοὶ μισθοὶ. Εἰς πολλὰ μέρη, ὁ φόβος τῶν ληστρικῶν συμμοριῶν ἡνάγκασε τοὺς χωρικοὺς νὰ μένωσι προσκλεισμένοι ἐντὸς τῶν χωρίων, ἀφίνοντες ἀθέριστα τὰ σπαρτὰ αὐτῶν καὶ καταδεδικασμένοι οὕτω εἰς τὴν πεῖναν. Πᾶσα δόσοληψία ἐσταμάτησε. Τῶν ἐπιθέσεων τῶν συμμοριῶν προηγούνται ἀπειλητικαὶ ἐπιστολαί, δι' ὧν οἱ ἀρχηγοὶ δηλο-
ποιοῦσιν εἰς τὰ σημειωθέντα χωρία ὅποια τύχη ἀναμένει αὐτὰ, εἰάν δὲν ἀπαρνηθῶσι τὴν Ἐξαρχίαν. Τοιαῦται ἐπιστολαὶ προσ-
αρτῶνται ἐνίοτε ἐπὶ τῶν πτωμάτων τῶν θυμάτων τῶν πιπτόν-
των ὑπὸ τὴν μάχαιρην τῶν συμμοριῶν. Ἀξιοσημείωτον εἶνε ὅτι οἱ Ἕλληνες ἀρχιερεῖς προηγουμένως ἐπισείουσι τὸν διὰ πυ-
ρὸς καὶ σιδήρου ἀφανισμόν κατὰ τῶν χωρίων ἐκείνων, ἀπερ' ὅ, ἀρνηθῶσι νὰ ἀναγνωρίσωσι τὸ Πατριαρχεῖον»

Ἰδοὺ μερικοὶ ἐκ τῶν μαργαριτῶν τοῦ ἀπαραμίλλου βουλγαρικοῦ τακριρίου. Ἀλλ' ἡ θρασεία ἀντιστροφὴ αὕτη τῶν ὄρων, αἱ συκοφαντίαι, αἱ καταγγελίαι, αἱ ὕβρεις κατὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῶν ὀρθο-
δόξων Μητροπολιτῶν καὶ τοῦ κλήρου, ἡ ἀπόδοσις εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ Σέρβους τῶν εἰδεχθῶν κακουργημά-
των τῶν βουλγαρικῶν κομιτᾶτων, τῶν προκαλεσάντων τὴν βδελυγμίαν σύμπαντος τοῦ κόσμου, δὲν ἀποδει-
κνύουσιν, ἡλίου φαινότερον, ὅτι ὁ τολμῶν νὰ γράφῃ ταῦτα εἶναι **δυνένοχος καὶ ὄργανον ἐκείνων**, ὧν πειρᾶται νὰ συγκλύψῃ τὰ βδελυρὰ κακουργήματα καὶ αἵσχῃ;

Ἀλλὰ τί φκντάζονται λοιπὸν οἱ ἐν Σόφια; ὅτι δι-
καιοῦνται νὰ παρίστανται ἐπισήμως οἱ ὑπουργοὶ εἰς τὸ ἐν τῷ μητροπολιτικῷ νεφῷ τῆς Σόφικας μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ Γρούεφ, τοῦ ἀπικιστοῦ τούτου κακούργου καὶ ἀρχηγοῦ τοῦ ἐπαναστατικοῦ κομιτᾶτου «ἐσωτερικῆς διοργάνωσης»· ὅτι ἡ ἡμιεπίσημος «Βετσέρνα Πόστα» δικαιοῦται νὰ συνιστᾷ εἰς τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ δρῶντας ἀρχηγούς· τῶν βουλγαρικῶν συμμοριῶν «νὰ φέρωσιν ἐπ' αὐτῶν πλείονας βόμβας καὶ φυσίγγια καὶ ὀλιγώ-
τερὰ ἔγχρηκα καὶ ἐπιστολάς», (φυλ. 21 Δεκεμβρίου 1906) διὰ νὰ μὴ περιέρχωνται ταῦτα εἰς χεῖρας τῶν ἀρ-
χῶν· ὅτι ὁ Ἐξάρχος δικαιοῦται, οὐχὶ πλέον ἐν ἄρθρῳ, ἔστω καὶ ἐπισήμου ἐφημερίδος, ἀλλ' ἐν ἐγγράφῳ ἐπισήμῳ πρὸς τὴν Ὑ. Πύλιν, νὰ συνηγορῇ ὑπὲρ τῶν κακούργων, νὰ συκοφαντῇ, νὰ καταγγέλλῃ, νὰ προσάπτῃ εἰς τοὺς Ἕλληνας Μητροπολίτας, ὡς ἔγκλημα, τὴν τέλεσιν μνημοσύνων ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῆς βουλγαρικῆς θηριωδίας· νὰ ἀπειλῇ, τέλος τὴν Αὐτοκρατορικὴν Κυβέρνησιν γρά-
φων πρὸς τὸν Μ. Βεζύρη «ἡ Ὑμετέρη Ὑψ., εἴπερ τις

καὶ ἄλλος, εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσῃ τί ἐστὶ τὸ σπείρειν τοιαύτην φυλετικὴν ἔχθραν καὶ ἐξάπτειν τὰ πάθη μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ἀνάπτειν πυρκαϊάν ἐν τῷ οἴκῳ οὕτως εἰπεῖν, τοῦ Κράτους». Τί φαντάζονται λοιπόν, λέγομεν, οἱ ἐν Σόφια; ὅτι αὐτοὶ μόνοι ἔχουσι τὸ προνόμιον, φαίνεται, νὰ δρῶσι κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ἡμεῖς δὲ ὅτι πρέπει νὰ σιγῶμεν καὶ νὰ ἀνεχώμεθα νὰ πρυθιζόμεθα, νὰ προπηλακίζόμεθα καὶ νὰ δολοφονώμεθα ὕλικῶς καὶ ἠθικῶς;

Ἡ θορύβησις ὅμως καὶ αἱ ἀπειλαὶ τῶν ἐν Σόφια εἰσιν, ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως, πολύτιμοι εἰς ἡμᾶς. Δηλοῦντες ὅτι θὰ ἀναλάβωσι τὴν παρὰ τῇ Ὑ. Πύλῃ ὑπεράσπισιν τοῦ Ἐξάρχου, ὅστις εἶναι ὁθωμανὸς ὑπὴκοος καὶ οὐ παύεται διακηρύττων ὅτι κυβερνᾷ, ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τοῦ ἐν Σόφια, τὴν ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ ὁθωμανικῆς ὑπηκοότητος βουλγαρικὴν Ἐκκλησίαν, καὶ δὴ, ἐπὶ ζητήματός ἀναφερομένου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ταύτην, δὲν ἀνομολογοῦσι, μετὰ πλείονος τῆς ἀπειτουμένης, σκηφνείας, τὴν μετὰ τοῦ Ἐξάρχου ἀλληλεγγύην αὐτῶν καὶ, συνεπῶς, τὴν ἀλήθειαν τῶν γραφομένων μας, διὰ τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις ἐθορυβήθησαν εἰς τοιοῦτον βαθμόν;

*

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΠΕΡΙ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ

Κύριον ἄρθρον τῆς βουλγαρικῆς ἐφημερίδος «Mір» ἐν τῇ φύλλῳ αὐτῆς τῆς 30 Ἰανουαρίου 1907, ὑπὸ τὸν τίτλον «Εὐρωπαϊκὴ γνώμη περὶ τῆς βουλγαρικῆς ὑποθέσεως».

» Ὅτε ἐκλήθη εἰς τὴν ἀρχὴν τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον, οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ἐπιδοκιμάσῃ τὴν ἐσωτερικὴν πελιτικὴν αὐτοῦ, καθόσον τὸ πρόσωπον τὸ ἐπιφορτισθὲν τὴν ἐσωτερικὴν καὶ τὴν ἀστυνομικὴν διοίκησιν τῆς χώρας, ἦτο γνωστὸν διὰ τὴν οὐχὶ μεγάλην εὐσυνειδησίαν αὐτοῦ, τὸν κυνισμόν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀνευλάβειαν αὐτοῦ πρὸς οἰκσδήποτε ἀρχὰς ἠθικὰς ἢ κοινωνικὰς. Ἀλλ' ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ γενικοῦ τότε ἐνδιαφέροντος διὰ τὸ μακεδονικὸν ζήτημα, εἰς τὸ νέον ὑπουργεῖον ἀπεδίδετο πατριωτικὴ τις ἀποστολὴ, ἥτις, καίπερ μὴ καλῶς διηυκρινισμένη, ὅμως, λαμβανόμενων ὑπ' ὄψιν τῶν τίτλων οἵτινες ἀνεγράφοντο ἐπὶ τῶν φιλοπολέμων προκηρύξεων, ἃς ἐσπεύδον νὰ ἀπολύσωσιν οἱ ἡγεμονικοὶ σύμβουλοι, ἐξελαμβάνετο ὑπὸ πάντων τῶν μακεδονικῶν κύκλων καὶ ὑπὸ πλείους ἐκ τοῦ ἐνταῦθα πληθυσμοῦ ὡς ἀποστολὴ λίαν πατριωτικὴ καὶ δὴ καὶ ἀπελευθερωτικὴ.... Καὶ ὅσκις νηφάλλιοι τινες ἀπεφάνοντο ἀρνητικῶς περὶ τῶν μετὰ τσοῦτόφου θορύβου ἐνεργειῶν

τούτων, οἱ τοιοῦτοι ἐκηρύττοντο προδόται καὶ δὴ καὶ ὑπὸ τῶν κύκλων ἐκείνων, οἵτινες οὐδεμίαν εἶχον συνάφειαν πρὸς τὴν κυβέρνησιν, ἐν τῇ πεποιθήσει δὲ μόνον ὅτι δὲν εἶνέ ποτε δυνατόν νὰ παύσῃ τις τόσον ἀπανθρώπως μὲ τὰς τύχας τοῦ ἔθνους, ἐπίστευον εἰς τοὺς λόγους τῶν ἀτίμων καὶ σκληροκαρδίων κυβερνητῶν.

Ἀκολουθῶς ἐκτίθησιν ὁ ἀρθογράφος, διὰ μακρῶν, τὴν ἀτάσθαλον πολιτείαν τῆς Κυβερνήσεως ἐν ταῖς μακεδονικαῖς ταρχαῖς μεθ' ὃ ἐξακολουθεῖ.

«Αἱ ἀπερίσκεπτοι ἐνεργεῖαι τῆς βουλγαρικῆς κυβερνήσεως, ἐμὸρφωσαν παρὰ τοῖς ξένοις τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡμεῖς εἴμεθα ἔχθροὶ τῶν μεταρρυθμίσεων. Ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ πλείοτερον πάντων ἐβλάψε τὴν ἡμετέραν πατρίδα, ὑπῆρξε τὸ ἀνθελληνικὸν κίνημα καὶ τὰ λυπηρὰ αὐτοῦ ἐπακόλουθα. Ἀπῆρτετο λίαν ἀφελὴς κυβέρνησις, ὥστε νὰ μὴ ἐννοήσῃ ὅτι αἱ βιαιοπραγαί, αἱ δικρπαγαί, ἡ λήστευσις ξένων καταστημάτων, θὰ ἐξεγείρωσι καθ' ἡμῶν τὴν κοινὴν ἀγανάκτησιν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι οἱ τῆς Α.Β.Υ. σύμβουλοι παρηγοροῦντο μὲ τὴν σκέψιν, ὅτι μετὰ τὴν καταστροφὴν τῆς Ἀγγιᾶλου, αἱ εὐρωπαϊκαὶ δυνάμεις δὲν μετήλθον πρὸς ἡμᾶς οἷον θὰ μετήρχοντο πολιτικὴν πρὸς τινὰ Ἀσιατικὰ ἔθνη, ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ἀπλῶς ἀβάσιμος πεποίθησις, προερχομένη ἐξ ἐπιπολαίου ἐξετάσεως τῶν πραγμάτων. Ἄν εἶνε ἀληθὲς ἢ ὅχι ὅτι ἐγένοντό τινα ἐπίσημα διαδήματα, ἀγνοοῦμεν, διότι τοῦτο ἀποτελεῖ μυστικὸν τῶν γραφείων· ἀλλ' ὅτι αἱ δηλώσεις ἐγένοντο ἀντικείμενοι ἐπερωτήσεων ἐν τοῖς εὐρωπαϊκοῖς κοινοβουλίοις καὶ δημοσίων δηλώσεων τῶν ἀρμοδίων ὑπουργῶν, οὐδεὶς ἐκ τῶν Βουλγάρων ἀγνοεῖ. Ἀλλὰ τὰ ἐπιζήμια διὰ τὴν βουλγαρικὴν ὑπόθεσιν ἐπακόλουθα δὲν περιορίζονται ἐνταῦθα. Τὰ σπουδαιότερα εὐρωπαϊκὰ ὄργανα καὶ δὴ τῶν ἐθνῶν ἐκείνων, παρ' ὧν ἡ σημερινὴ κυβέρνησις διετείνεται ὅτι ἀνέμενε τὰ μέγιστα ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν ἡμετέρων ὁμοεθνῶν, εἶνε σήμερον κατὰ τῆς ἡμετέρας ὑποθέσεως. Οἱ «Καιροὶ» τοῦ Λονδίνου καὶ ὁ «Χρόνος» τῶν Παρισίων, οἵτινες εἰς ἄλλας ἐποχὰς ὑπῆρξαν τοιοῦτοι πολύτιμοι ὑπερασπισταὶ τοῦ βουλγαρικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μακεδονίας, σήμερον δημοσιεύουσι κατηγορητήρια κατὰ παντὸς ὅτι βουλγαρικόν. Οἱ «Καιροὶ» ἠνοῖξαν τὰς στήλας αὐτῶν εἰς τὸν πρῶτον ἀντιπρόσωπον τῆς Ἀγγλίας ἐν Βουλγαρίᾳ σὶρ Ἐδουάρδον Λόου, ὅστις ὑποστηρίζει ὅτι ὅλον τὸ ἐν Μακεδονίᾳ κακὸν ὀφείλεται εἰς τὴν βουλγαρικὴν κυβέρνησιν καὶ εἰς τοὺς Βουλγάρους. (Ἐπεταὶ ἀνάλυσις τοῦ ἄρθρου τοῦ κ. Λόου τοῦ ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν The condition of Macedonia).

» Ἀλλ' οὐχὶ ὀλιγώτερον σκληρὸς καὶ ἄδικος (;) ἀπέναντι τῆς Βουλγαρίας εἶνε ὁ «Χρόνος», τὸ ἡμιεπίσημον ὄργανον τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας. (Παρατίθεται ἀνάλυσις τῶν δημοσιευθέντων ἐν τῷ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 3 Φεβρουαρίου (ν. ἡ) φύλλῳ αὐτοῦ).

» Παραθέτομεν τὰ ἄνωθι ἀποσπασματὰ ὅχι διότι θεωροῦμεν δίκαια τὰ ἐν αὐτοῖς, ἀλλὰ διότι θέλομεν νὰ δείξωμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους συμπκτριώτας πόσον ἐζημιώθη ἡ ἡμετέρα ὑπόθεσις ἐνώπιον τῆς κοινῆς γνώμης ἐν Εὐρώπῃ, χάρις εἰς τὴν πολιτικὴν, ἣτις τηρεῖται παρ' ἡμῖν ἀπὸ τινων ἐτῶν. Καὶ τὸ λυπηρότατον εἶνε ὅτι ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις, ἐν τῇ παραζάλῃ αὐτῆς, ἔπκυσε καὶ νὰ ὑπερασπίσῃ ἐτι ἐκυτὴν. Καὶ ἐνῶ τὰ πάντα εἶνε κατὰ τῆς βουλγαρικῆς ὑποθέσεως, καὶ ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις, καὶ οἱ πολιτικοὶ πράκτορες, καὶ τὰ γείτονα κράτη, καὶ οἱ πρόξενοι, καὶ τὰ ἔχοντα ἐπιρροὴν δημοσιογραφικὰ ὄργανα, ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις ἀσχολεῖται πῶς νὰ καταπιέσῃ τὸν βουλγαρικὸν λαὸν ἐκμηδενίζουσα τὸ σύνταγμα αὐτοῦ. Διὰ τοῦ μέσου τούτου ἐτι μᾶλλον διακυβεύει τὴν βουλγαρικὴν τιμὴν. Δὲν πρέπει νὰ βρυκαλιζώμεθα ὅτι τὰ συμβαίνοντα ἐν τῇ ἐλευθερίᾳ Ἡγεμονίᾳ δὲν ἔχουν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς λύσεως τοῦ μακεδονικοῦ ζητήματος. Οἱ ξένοι κρίνουσι περὶ τῆς ἡμετέρας ἡμερώσεως, περὶ τῆς ἡμετέρας λαονότητος, περὶ τῆς ἡμετέρας πρὸς τοὺς ἄλλους ἀνεκτικότητος, οὐχὶ τοσοῦτον ἐκ τῆς διαγωγῆς τῶν δούλων ἀδελφῶν, ὅσον ἐκ τῶν πραγμάτων τῆς ἐλευθερίας Ἡγεμονίας. Αἱ τοῦ παρελθόντος ἔτους δρώσεις καὶ οἱ βρυκαλισμοὶ εἶνε κακὸν προξενήθεν, οὐχὶ εἰς τὴν βουλγαρικὴν κυβέρνησιν, ἀλλ' εἰς τὸ βουλγαρικὸν ἔθνος ἐν τῷ ὅλῳ αὐτοῦ. Καὶ ἐνῶ τὰ ἔθνη ἐν τῷ παρελθόντι ἐκέρδιζον ἐκ τῶν πκθημάτων αὐτῶν, τὰ παθήματα τοῦ ἡμετέρου ἔθνους ἐπῆγαν εἰς τὸν ἄερα. Καὶ κατὰ περισσώτερον ἀκόμη, ἡ θέσις ἡμῶν ἀπέναντι τοῦ εὐρωπαϊκοῦ κόσμου ἀπέβη ἐτι χείρων. Καὶ αὐτὰ ἔτη τὰ κράτη καὶ τὰ δημοσιογραφικὰ ὄργανα, τὰ ὁποῖα πρότερον μᾶς ὑπεστήριζον, σήμερον πκρίστανται ὡς κκτήγοροι καὶ θέτουσιν ἡμᾶς εἰς τὰ ἐδῶλια τῶν πλέον βδελυρῶν ἐγκληματιῶν. Ἰδοὺ ὅλη ἡ ἐπιτυχία τῆς μακεδονικῆς ὑποθέσεως, ἀφ' οὗ ἐπῆλθεν ἡ ἀναπόφευκτος αὐτῆς φάσις».

ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣΙ ΠΑΝΤΗ ΠΕΡΙΤΤΑ. Ἰδοὺ ὁποῖοι τινὲς εἰσὶν οἱ θεωρηθέντες καὶ ἀπειλοῦντες διὰ τὰ γραφόμενα ἡμῶν.

Σ. Σ. Ε. Α.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΕΞ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Ἐξ Ἀδριανουπόλεως ἐλάβομεν ἄρτι ἀκριβῆ σημείωσιν περὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ κινήσεως, ἐκδιδομένην ἐνταῦθα σήμερον μετὰ πολλῆς ἀγχαλιάσεως. Ἡ ἀνταπόκρισις αὕτη, ἐκ τῆς ὀνομαστῆς ἐν Θράκῃ μεγάλῃς πόλεως προερχομένη καὶ προστιθεμένη εἰς ἑτέραν, ἣν ἐδημοσιεύσαμεν πρὸ μηνός, συμπληροῖ ἐν μέρει τὴν εἰλικρινῆ γνώσιν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ κινήσεως, ἐν ἐπαρχίαις σπουδαίαις τῆς θρακικῆς διοικήσεως, ἥς ἀξιόλογα συμπληρώματα δημοσιεύομεν προσεχῶς. **Εἰκοσι σχολείων ἑλληνικῶν** ὑπάρχουν καὶ λειτουργοῦν ἀγγέλλει ἡ ὑπ' ὅψιν ἡμῶν ἀκριβεστάτη σημείωσις καὶ ἐνός συσσιτίου, λίαν εὐεργετικοῦ τοῖς ἀπὸροις σπουδασταῖς ἀποβαίνοντος παρ' ἡμέραν, λειτουργούντων ἐν αὐτῇ τῇ Ἀδριανουπόλει. Ἐν τοῖς σχολαῖς τούτοις, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως καὶ ζηλωτῶν τῆς ἐθνικῆς εὐκληρίας ἐφόρων, διδάσκουσι 57 διδάσκαλοι καὶ διδασκάλισαι, ἐν δὲ τῷ συσσιτίῳ σιτίζονται ἄποροι μαθηταὶ 333, ὧν 29 φοιτῶσιν εἰς τὸ γυμνάσιον, 91 εἰς τὸ Ζάππειον παρθεναγωγεῖον, 75 εἰς τὰ τρία σχολεῖα τοῦ Κιρεσχανᾶ, 66 εἰς τὰ τρία σχολεῖα τοῦ Κιγικίου, 40 εἰς τὴν Κεντρικὴν ἀστικὴν σχολὴν, 25 εἰς τὰ σχολεῖα Ἰλδριμίου, ἐξ ἀριθμούμενα, καὶ εἰς τὸ νηπιαγωγεῖον—Ἐν τῷ γυμνασίῳ διδάσκουσι 12—ἐν τῷ Ζάππειῳ 7—ἐν τῇ κεντρικῇ ἀστικῇ (δύο σχολαῖς) 9—ἐν ταῖς ἐξ σχολαῖς Ἰλδριμίου 11—ἐν ταῖς ἐξ Κιγικίου καὶ Κιρεσχανᾶ 14—καὶ τέσσαρες εἰς τὰς λοιπὰς τέσσαρας, ὧν τρία νηπιαγωγεῖα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἀνέρχεται νῦν εἰς 2665, ὧν ἄρρενες 1135, θήλειαι 697, οἱ δὲ λοιποὶ νήπια=833. Εἰς τὰ δύο νηπιαγωγεῖα, τὸ τοῦ Ἀγίου Γεωργίου καὶ τὸ συντηρούμενον ὑπὸ τοῦ γυναικείου Συλλόγου «Ὁμονοίας» ἀνήκουσιν 147 νήπια, 305 εἰς τὸ Ἰλδριμίον, (ὅπου μαθητεύουσι 230 ἄρρενα καὶ 140 θήλεια, ἥτοι ἐν ὅλῳ 675), εἰς τὰ σχολεῖα Κιγικίου καὶ Κιρεσχανᾶ 324 καὶ εἰς τὸ νηπιαγωγεῖον Γενί-Ἰμαρέτ 57—Τὸ γυμνάσιον ἀριθμεῖ 212 μαθητάς—τὸ Ζάππειον 400 μαθητρίδας—ἡ κεντρικὴ ἀστικὴ 382 μαθητάς—αἱ τοῦ Κιγικίου καὶ Κιρεσχανᾶ ὁμοῦ μαθητάς (ἀμφοτέρων τῶν φύλων) καὶ νήπια 748.—Ἐν Ἰλδριμίῳ λειτουργεῖ ἡ λεγομένη Ροδοκανάκειος σχολή, ἔχουσα τρεῖς ἀνωτέρας τάξεις ἀστικῆς, ἐποπτευομένη δ' ὑπὸ τοῦ Φιλεκπαιδευτικοῦ Συλλόγου ὡς ὑπ' αὐτοῦ τούτου συντηρεῖται καὶ ἐπιβλέπεται καὶ τὸ σχολεῖον Γενί-Ἰμαρέτ.

Ἐκ Βερροίας εὐχάριστους εἰδήσεις χορηγοῦσιν ἡμῖν οἱ ἐπιστέλλοντες, ἀναγομένους εἰς τὴν κατὰστασιν ἰδίᾳ τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθημῆτος, ὃ καὶ κρίνουσιν οἱ γράφοντες ὡς ἔχον τὰς ρίζας βαθέως ἐρριμμένους. Τούτης τεκμήριον τῆς ἀληθείας ἡ ἀπὸ αἰώνων διαιτηρῆσις ἐν τῇ πόλει Βερροίας πολλῶν ἱερῶν ναῶν. Καὶ νῦν μὲν, ἐκ τῆς ἀρχαῖς ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς φοιτήσεως δυσκόλως ἀποδεικνύεται θερμὸς θρησκευτικὸς ζήλος· ἀλλ' ἐν τούτοις πολὺ συνήθεις εἰσὶν αἱ ὑπὲρ ὠρισμένων προσώπων ἀγρυπνίαι καὶ οἱ κατ' οἴκους ἱεραρχτικοὶ ἀγιασμοί. Ὅθεν φιλότιμος, ἀκούραστος καὶ πλήρης ζήλου μητροπολίτης, πολλὰ δύναται νὰ ἐπιτελέσῃ, τὸ θρησκευτικὸν τοῦτο συναίσθημα καθοδηγῶν εἰς διάπραξιν ἔργων ἀγαθῶν καὶ γενναίων. Οἱ εὐσεβεῖς βερροεῖς εὐγνωμόνως ἀναμνησκονται μέχρι σήμερον τοῦ σεβασμ. πρώην Ἰωαννίνων (ἄλλοτε (1863—1869) Βερροίας μητροπολίτου) κ. Σωφρονίου Χρηστίδου καὶ τοῦ μακαρίτου Κοσμᾶ Εὐμορφοπούλου τοῦ ἀπὸ Δρυϊνουπόλεως μετατεθέντος, ἀμφοτέρων κηρυττόντων τὸν θεῖον λόγον, οὐ πρότερον καὶ κατόπι σπανίως ἡκουόντο οἱ κάτοικοι. Τελευταῖον ἡ Νάουσα, μόνον ἐπὶ δύο ἔτη, χορηγία τοῦ νῦν ἐν Θεσσαλονίκῃ διαμένοντος ἐργασταρχοῦ κ. Γεωργίου Κύρτου, εἶχεν ἱεροκήρυκα τὸν αἰδεσ. πρεσβύτερον κ. Βασίλειον Λαμπρίδην, τὸν νῦν ἐν Λὺν (Μασσαχουσέτης) τῆς Ἀμερικῆς τῶν ἐλλήνων ἀποίκων προϊστάμενον, ὃς καὶ κατὰ κυριακὴν ἐκέρχυντε τακτικῶς ἐν τῷ ναῷ καὶ μετὰ μεσημβρίην ἐδίδασκεν ἐν τῷ σχολείῳ. Σήμερον κατὰ πάσσαν ἑορτὴν καὶ κυριακὴν τακτικῶς, εἰς τρεῖς ἐκκλησίαις ἐκ τῶν ἐξ τακτικῶς ἤδη λειτουργουμένων ἱερῶν ναῶν, κηρύττουσιν ὁ πκνιερ. μητροπολίτης Βερροίας καὶ Ναούσης κ. Ἀπόστολος καὶ οἱ πκνισιοὶ πρωτοσύγκελλος κ. Ἀμβρόσιος καὶ ἀρχιδιάκονος κ. Σωφρόνιος Σταμούλης. — Ἡ ἀρχὴ τῆς κυριακῆς ἡμέρας καθιερώθη ἐν Βερροίᾳ καὶ ἐν Ναούσῃ, κλειστῶν μενόντων καὶ τῶν καφρείων μέχρι τέλους τῆς θείας λειτουργίας καὶ τῶν λοιπῶν δὲ καταστημάτων μέχρι τῆς δεκάτης ὥρας τῆς ἡμέρας, ἐννοεῖται κατὰ τὸ πάλαιον ὥρολόγιον, τὸ συνήθως τουρκικὸν λεγόμενον. Ἐγένετο δὲ σκέψις καὶ περὶ εἰσαγωγῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν κυριακῶν μνημμάτων ἢ διαλέξεων, ἀλλ' οὕτω ἔλαβεν ὅσῃ καὶ σάρκα ἢ ἰδέα αὕτη, ἣν εὐχόμεθα νὰ διεξάγῃ καλῶς καὶ κατὰ τὰς πατέρας παρὰδοσεις καὶ τὴν πάτριον διδασκαλίαν οἱ τὴν πραγματοποίησιν αὐτῆς ἐπιδιώκοντες. Ἡ ἐν Βερροίᾳ, ἀπὸ τριάντων καὶ πλέον ἐτῶν ὑφισταμένη Ἀδελφότης «Μελίσσα», ἐπιδιώκουσα καὶ τὴν παροχὴν βοηθείας εἰς τοὺς ἀπόρους, σκοπὸν ἔχει καὶ τὴν ἰδρύσιν ἀναγνωστηρίου καὶ τὴν εἰσαγωγὴν ἀναγνω-

σμάτων δημοσίων, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν οὐδ' ἀναγνωσμάτων, οὐδ' ἀναγνωστηρίου ἔχον ἀνεῦρον οἱ πρὸς ἡμᾶς ἐπιστέλλοντες· εὐρίσκουσιν ὅμως τὸν μετὰ τῆς Ἀδελφότητος ταύτης ἀναποσπαστὸς τὰς ἑαυτοῦ τύχας συνδέσαντα Μουσικὸν Ὀμιλὸν «Ὁρφέα» τέρποντα διὰ τῆς ὀρχήστρας αὐτοῦ τὰ ὦτα τῶν βερροίων κατὰ τινος τελετῆς. Δυστυχῶς ἀπεβίωσε καὶ ὁ μικρὸν χρόνον βιώσας Γυμναστικὸς Σύλλογος «Θησεύς», ὃς-τις εἶχεν ἀναλάβει ποτε καὶ τὴν φροντίδα τῶν πυροσβεστικῶν ἀντλίων. — Ἀνέθορε δ' ἄρτι καὶ γυναικεῖα Φιλόπτωχος Ἀδελφότης, εἰς ἣν ἐσχάτως καὶ ἐκ Μικρῆς Ἀσίας ἐπὶ τὰ χρυσῶν εἰκοσάδράχμων ἀπεστάλη συνδρομὴ ὑπὸ τὰς κυρίας Λουίζίδου, ἐκ Μάκρης.

Τὰ κτίρια τῶν σχολείων φαίνονται οὐχὶ ἄξια τῆς παλαιᾶς ἐπὶ φιλογενείᾳ καὶ φιλομουσίᾳ φήμης τῶν ὁμογενῶν κατοίκων Βερροίας. Ἐπὶ Κωνσταντίου, τοῦ νῦν ἐν Φαναρίῳ σχολάζοντος σεβασμ. μητροπολίτου, ἐτέθησαν τὰ θεμέλια νέας αὐτῶν οἰκοδομῆς, ὃ δὲ νῦν μητροπολίτης ἐπιδιώκει μετὰ ζήλου τὴν τοῦ νέου κτιρίου συμπλήρωσιν. Ἐνεκρίθη μάλιστα πρὸς τοῦτο ἡ πώλησις τοῦ εἰς τὴν ὁμογενῇ κοινότητι δωρηθέντος ὑπὸ τῆς ἀειμνήτου μεγάλης αὐτῆς εὐεργετικῆς Εὐδοξίας Μαλακούση μεριδίου τοῦ κτήματος Μυλυβοῦ, καὶ λίαν εὐχάριστον ἐθεώρησαν πάντες, ἴσως δὲ καὶ εὐοίωνον, τὸ φαινόμενον ὅτι ἀγοραστὰι παρουστάθησαν αὐτοὶ οὗτοι οἱ κάτοικοι τοῦ ζευγηλατίου, γεωργοὶ Ἕλληνες ὄντες, καθιστάμενοι δ' οὕτως ἀπὸ δουλοπαροίκων ἰδιοκτηταί. Εὐεργετικώτατος ἠθέλην ἀποβῆ εἰς τὰ ἀνά τὴν ἐπαρχίαν Βερροίας καὶ Ναούσης χωρία ὃ μέλλον νὰ διευκολύνῃ τοιαύτης ἀγορᾶς ὁμοίων κτημάτων· διότι μετὰ πολλῆς ἐκπλήξεως καὶ βεβήως μετὰ λύπης πολλῆς οἱ ἀναγνώσται θέλουσι μάθει ὅτι μέγιστον μέρος τῆς ἐπαρχίας ταύτης ἀποτελεῖται σχεδὸν ἐκ τῶν λεγομένων τσιφλικωχωρίων, ὧν οἱ κάτοικοι συνεπῶς εἰπὶ δουλοπαροίκιοι, βίον διάχοντες ὑπομνησκόμενοι σκότῃ μεσαιωνικῇ.

Ἐὰν τὴν τῆς Βερροίας κοινότητα κατακλύζῃ πληθὺς ἀφιερωμάτων, ἀξίων ὀλίγου ἢ πολλοῦ λόγου—διότι τὰ ἐντὸς τῆς πόλεως ἀφιερωμένα οἰκοδομήματα εἰσι πολλὰ, τὸ δὲ κληροδοτήμα Ρακτιβάν ἀποφέρει λίρας ἑκατὸν κατ' ἔτος, ἐνῶ ἡ κοινότης ἐστὶ κυρία, ἐκτὸς τοῦ Μολυβοῦ, καὶ ἐτέρου κτήματος ἀγροτικοῦ, καὶ γενήσεται συγχυρὶα καὶ τρίτου παρὰ τὴν Καρδίτσαν, ἀφιερωθέντος ὑπὸ βερροίως περιελευσμένου δ' εἰς τὴν κατοχὴν τῆς κοινότητος μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ κληροδοτοῦντος—ἡ Νάουσα ἀναγκάζεται νὰ διαιτηρῇ τὰ παλαιὰ αὐτῆς σχολεῖα δι' ἀμέσων ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ συνδρομῶν, ἀλλ' εὐτυχῶς καὶ

πλούτος και γεναιότης χαρακτηρίζει τοὺς φιλομούσους καὶ πατρῶζοντας ἐν Ναούσῃ δωρητὰς καὶ προστάτας τῆς πατρῆου παιδείας. Τελευταῖον ἔτι, οἱ ἐν Βοσνίᾳ ιδιοκτῆται ἐργοστασίου σάπωνος ἀδελφοὶ Σεφερδζῆ ἀφιέρωσαν, ἐπὶ τῷ μνημοσύνῳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἀνά 20 λίρας ὑπὲρ τῶν ἐν Ναούσῃ σχολείων καὶ τῆς ἐν αὐτῇ Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος, καὶ συγχρόνως σχεδὸν εἰσεπράχθησαν ἐκ κληροδοτήματος Χατζῆ Δημητρίου 80 λίραι—ἐπὶ πᾶσι δὲ ὁ φιλόπατρις ἐργοστασιάρχης Γρηγόριος ὁ Λόγγος ἐνέλαβε τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ νηπιαγωγείου, κτισθέντος διὰ τοῦ χρήματος, ὅπου οἱ καταφυγόντες εἰς Νάουσιν κάτοικοι χωρίου τινὸς ἐλληνικοῦ πρὸ αἰῶνος καταστραφέντος, ἀποταμιεύσαντες ἐκ τῆς ἐκποίσεως τῶν ἐκεῖ κοινοτικῶν κτημάτων, ἰδιαίτερος ἐφρόντισαν νὰ ἐκτοκίσωσιν. Εἰσέτι θέλει δαπανῇσιν ἡ κοινότης περὶ τὰς ἑκατὸν λίρας πρὸς τοῦτο.—Σωματεῖα κοινωφελῆ ὑπάρχουσιν ἐν Ναούσῃ ἡ Φιλοπτώχος Ἀδελφότης (ἀνδρῶν) ἀπὸ δεκάδων ἐτῶν ὑφισταμένη καὶ συντηροῦσα φαρμακεῖον ἴδιον, ὁ προδευτικὸς Σύνδεσμος «Ἀναμόρφωσης» ἐξ ἀνδρῶν ἐπίσης ἀποτελούμενος, ἀναγνωστήριον ἰδρύσας καὶ γυμναστήριον καὶ διαλέξεις δημοσίας διοργανῶν—καὶ ὁ Προδευτικὸς γυναικεῖος Σύλλογος, σκοπὸν αὐτοῦ κυρίως ἔχων τὴν τοῦ παρθενιαγωγείου βελτίωσιν.

Ἐκ Σηλυβρίας ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἁξίας λόγου καὶ προσοχῆς εἰδήσεις περὶ τῆς ἐν γένει κινήσεως καὶ ζωῆς, θρησκευτικῆς καὶ κοινοτικῆς, ἐφ' ἣ τῶν πρεπόντων ἐπαίνων ἁξιοὶ ἀποβαίνουσιν οἱ τοιαύτην ἐν γραφείοις μητροπολιτικοῖς τάξιν εἰσχαγόντες, ὥστε νὰ παρέχωσιν ἀμέσως πᾶσαν ζητούμενην πληροφορίαν. Κατὰ τὴν ἐπιδοθεῖσαν ἡμῖν ὑπὸ τοῦ σεβ. μητροπολίτου Σηλυβρίας κ. Διονυσίου ἁξίαν λόγου στατιστικὴν, ἡ ἀγαθοεργία ἐν Σηλυβρίᾳ ἐξασκεῖται α') ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ μητροπολιτικοῦ νκοῦ, κατὰ τὴν θέλησιν τοῦ εὐεργέτου τῆς ἐνταῦθα ἐλληνικῆς ὀρθοδόξου κοινότητος ἀειμνήστου Σταύρου Βεζυρτζῆ, κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων καὶ Μ. Πάσχα—β') ὑπὸ τῆς Φιλοπτώχου γυναικεῖας Ἀδελφότητος «Εὐαγγελισμοῦ»—γ') ὑπὸ τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως μετὰ τῶν εὐπορούντων πολιτῶν ἐν καταλλήλοις κειροῖς καὶ περιστάσεσιν.—Ἀγαθοεργὰ σωματεῖα ὑπάρχουσιν ἐν ὅλῃ τῇ ἐπαρχίᾳ Σηλυβρίας ἐξ, ἥτοι α') ἡ ἐν Σηλυβρίᾳ γυναικεῖα Φιλοπτώχος Ἀδελφότης «Εὐαγγελισμός» συσταθεῖσα τῷ 1904, καὶ ἡ Ἀγαθοεργὸς Ἀδελφότης (ἀνδρῶν) «Ἅγιος Ἀγαθόνικος» συσταθεῖσα τῷ 1906—β') ἡ ἐν Ἐπιβάταις γυναικεῖα Φιλοπτώχος Ἀ-

δελφότης ἐπ' ὀνόματι τῆς «ῥσίας Παρασκευῆς» συσταθεῖσα τῷ 1905—γ') ἡ ἐν Ἐξαστέρῳ γυναικεῖα Φιλοπτώχος Ἀδελφότης «Ἅγια Κυριακὴ» συσταθεῖσα τῷ 1906—δ') ἡ ἐν Δελλιώναις Ἀγαθοεργὸς Ἀδελφότης (ἀνδρεία) «Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος» συσταθεῖσα τῷ 1906, καὶ —ε') ἡ ἐν Φαναρίῳ Ἀγαθοεργὸς Ἀδελφότης (ἀνδρεία ἐπίσης) «Ἅγιος Θεόδωρος» συσταθεῖσα τῷ 1904. Σημειωτέον ὅτι κωμοπόλεις καὶ χωρία κατ' ἄπασαν τὴν ἐπαρχίαν Σηλυβρίας ὑπάρχουσι δώδεκα, ἥτοι πέντε μὲν κωμοπόλεις (μετὰ καὶ τῆς Σηλυβρίας), περιέχουσιν ἀπὸ τριακοσίων δέκα μέχρι τριακοσίων πενήκοντα οἰκογενειῶν ἑκάστη καὶ ἑπτὰ χωρία, ἀπὸ ὀγδοήκοντα μέχρις ἑκατὸν δεκαπέντε οἰκογενειῶν ἑκάστον. Ἐν συνόλῳ τὰ δώδεκα ταῦτα πόλιν καὶ περιέχουσιν οἰκογενείας δύο χιλιάδας καὶ τετρακοσίας ἐξήκοντα τέσσαρες (=2464). Εἰς τὰ σχολεῖα τῶν φιλομούσων καὶ εὐσεβῶν τούτων κοινοτήτων φοιτῶσι μαθηταὶ χίλιοι ἐξήκοντα ὀκτὼ (1068), μαθήτριαι ἑπτακόσιοι εἴκοσι πέντε (=725) τὸ ὅλον 1793, ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς σχολείοις διδάσκουσιν ἐκπληροῦντες τὸ καθήκον, ὑπὸ τὴν ἀοκνον καὶ φιλογενῆ τῆς μητροπόλεως ἐποπτεῖαν, διδάσκαλοι 25, διδασκάλισαι 15—τὸ ὅλον 40.—Ἱερεῖς ἐν ὅλῃ τῇ ἐπαρχίᾳ τότε νῦν ἀριθμοῦνται δεκαεννέα καὶ μοναστήρια ἐνοριακὰ τέσσαρα.—Ὁ θεῖος λόγος κηρύττεται κατὰ τὴν περιοδείαν ὑπὸ τοῦ πανοσιολ. πρωτοσυγκέλλου τῆς ἱερᾶς μητροπόλεως κ. Διονυσίου Κουχτσόγλου. Ἐν Ἐπιβάταις ὑπὸ τῶν αἰδεσμ. ἱερέων κκ. Φωτίου καὶ Γεωργίου. Ἐν Ἐξαστέρῳ ὑπὸ τοῦ αἰδεσ. ἱερέως κ. Χαρίτωνος. Ἐν Κιουτσούκ Σεϊμενίῳ ὑπὸ τοῦ αἰδεσ. ἱερέως κ. Σταύρου. Ἐν Δελλιώναις καὶ Φαναρίῳ ἐνόστε ὑπὸ τῶν διδασκάλων.—Τὸ ληξιαρχικὸν γραφεῖον τῆς μητροπόλεως ἀναγγέλλει ἡμῖν ὅτι κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐγένοντο γάμοι κατ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν ὀγδοήκοντα ὀκτὼ = 88· γεννήσεις δικοσμία τριάκοντα ἐξ· θάνατοι ἑκατὸν δέκα.

Ἐκ Καστορίας εὐχάριστον ἐπίσης ἄγγελμα διαβιβάζεται, πολλοστὸν τεκμήριον τῆς τε καταγωγῆς τῶν κατοίκων τῆς ἐλληνικῆς καὶ τοῦ διαπνέοντος ἐπὶ ὅλους αἰῶνας αὐτοῦς ἐλληνικοῦ πνεύματος, οὗ ἐνεκα πρὸ τινος καὶ τὸ μῶλις φανέν βουλγαρικὸν ἡμιγυμνάσιον καὶ βουλγαρικὸν τάχα συστάτιον διελύθησαν εἰς τὰ ἐξ ὧν συνετέθησαν, ἀπαιλαγείσης οὕτω τῆς μὲν πόλεως Καστορίας κέντρου κκυουργιῶν, τῆς δὲ σεβαστῆς κυβερνήσεως ὀχληρῶν περισπασμῶν. Τὸ ἐλληνικὸν ἐν τούτοις συστάτιον ἀπροσκόπτως ἐκπληροῖ τὸν

φιλόκθρωπον καὶ χριστιανικὸν αὐτοῦ σκοπὸν, διὰ τῆς ἀνατροφῆς καὶ μορφώσεως ὡς χρηστῶν ἀνθρώπων καὶ πιστῶν τοῦ βασιλείου κράτους ὑπηκόων τῶν ὁρκων παιδίων, ὅσα πατέρων καὶ προστάτων ἐστέρησεν ἡ βουλγαρικὴ μισαδελφία. Τῇ δὲ 2 τοῦ μηνὸς τούτου, ἐν γενικῇ συνελεύσει τῶν φιλογενῶν καστοριέων, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πνιερ. μητροπολίτου Καστορίας κ. Γερμανοῦ συνεληθούσης, ἐξησφαλίσθη ἡ ὑπαρξίς καὶ προκωγὴ τοῦ ἀπὸ τριετίας σχεδὸν λειτουργούντος εὐεργετικοῦ καὶ φιλοκθρώπου τούτου καθιδρύματος, ἐγκριθέντος ἐν' ἀνεγερθῇ κατ'ἀλληλον οἰκοδόμημα μέλλον νὰ στεγάσῃ τὰ ὁρκαῖα, ὅσα, πατέρως καὶ προστάτας φυσικοὺς ἀπολέσαντα, εὖρον θετοὺς τοιοῦτους, περιθάλποντας καὶ ἐκπαιδεύοντας. Τετρακόσιαι λίραι συνήχθησαν ἐντὸς ὀλίγου χρόνου πρὸς ἐνερξιν τῆς ἐργασίας, καὶ ἐξήκοντα λίραι ἰδίᾳ συνήθρουν οἱ τὴν ἐλληνικὴν αὐτῶν καταγωγὴν τεκμηριούντες ἀπὸ αἰῶνων εὐσεβεῖς καστοριεῖς, ὁρισθεὶς πρὸς ἐνδυμασίαν τῶν ἐν τῷ Σοσσιτίῳ ὁρκων.

Ἐκ Δαρδανελλίων λαμβάνομεν ὀλίγας πληροφορίας περὶ τῶν τρόπων καὶ μέσων, καθ' οὓς ἐκδηλοῦται ἡ ἀγαθοεργία, προθύμως δὲ λεπτομερεῖας θέλομεν παρᾶσχει τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώσταίς ὅταν λάβωμεν τὰς ἡδὴ δοθείσας πρὸς ἐκτύπωσιν ἐκθέσεις τῆς Ἀγαθοεργοῦ γυναικείας Ἀδελφότητος. Τῆς Ἀδελφότητος ταύτης ἐπὶ τετραετίαν προεδρεύσασα ἡ ἐλλογίμος κυρία Ἀλεξ. Ζέρφου κατέβαλε κόπους πολλοὺς ἐργασθεῖσα μετὰ ζήλου ὑπὲρ τε προαγωγῆς τοῦ καλλίστου τούτου σωματείου καὶ κυρίως πρὸς ἰδρυσιν καὶ διατήρησιν ταπητουργείου, ἐν ᾧ πτωχὰ κοράσια δι' ἐντίμου ἐργασίας ἤθελον πορίζεσθαι τὸν ἐπιούσιον. Τὰ τῆς Ἀδελφότητος ταύτης διέπει συμβούλιον ὁκταμελές, ὁπερ ἐποπτεύει καὶ διευθύνει τὴν τε περίθαλψιν πτωχῶν ἀρρώστων καὶ τὴν πρροχὴν τῆς ἀπικιτουμένης τροφῆς καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀσθενείας αὐτῶν. Ἐφέτος, ὡς καὶ ἐπὶ τετραετίαν, κατὰ τὰς παρχμονὰς τῶν ἐορτῶν διένειμεν εἰς τοὺς ἀπόρους τοὺς ἐν Δαρδανελλείς ἐλέη, δῆλον οὖν ἄλευρον, κρέας, γαλινὰ, καὶ 100 ζεύγη ὑποδημάτων. Ἐκτὸς τῆς γυναικείας, ἐν Δαρδανελλείς ἀπὸ τινος ἐργάζεται καλῶς καὶ ἀνδρεῖα Ἀδελφότης, ἥτις διατελεῖ νῦν πρόεδρος ὁ γνωστὸς τοῖς ἐν Φανερῷ ὀξυότιμος κ. Δημ. Γ. Χατζόπουλος, ὁ δεκαπενταετίαν ὅλην ἐν Δαρδανελλείς μένων καὶ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἐγκλιματισθεὶς τὸ σωματεῖον τοῦτο ἐπιδιώκει τὴν πλήρωσιν καὶ θέραιξιν καὶ τινων κοινοτικῶν ἀνγκῶν, ἀνταβόν, ὡς ἐμάθομεν, τὴν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ πρὸς τὸ πρ-

θυναγωγεῖον ἄγοντος πεζοδρομίου. Ἀξιεπαῖνος πᾶσα ἐργασία τείνουσα πρὸς θέραιξιν οἰκσδήποτε κοινοτικῆς ἀνάγκης.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Κανονικαὶ ψῆφοι. — Τῷ σαββάτῳ ἡ ἱερὰ Σύνοδος, προβάσα εἰς ἐκλογὴν μητροπολίτου Λιτίσης, ἀντὶ τοῦ εἰς Τυρολλόνην μετατεθέντος πανιερ. κ. Νικηφόρου, ἐκ τῶν τριῶν τεθέντων ὑποψηφίων πανοσιολ. ἀρχιμανδριτῶν κκ. Νικοδήμου Παπαγεωργίου Νεοκλέους, Φωτίου Παγιώτα καὶ Γερμανοῦ Πολίτου, προέκρινε τὸν πρῶτον, ὃς τῇ τρίτῃ νύχαρίστησεν ἐπὶ Συνόδου καθὼς καὶ ἐν τῷ πατριαρχικῷ ναῷ, ἐν ᾧ κατὰ τὰ κείμενα ἐγένετο αὐτῷ τὸ μέγα μῆνυμα. — Ὁ θεοφιλ. ἐψηφισμένος Λιτίτης κ. Νικόδημος συνεπλήρωσε τὰς θεολογικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῷ Σχολῇ τῆς Χάλκης, ἐσπούδασε δ' ἐν τῷ ἐθνικῷ πανεπιστημίῳ τὰ μαθηματικά, ἐδίδασκεν ἐν Ἱεροσολύμοις, ὑπηρέτησε παρὰ τῇ μητροπόλει Καστορίας καὶ ἀπὸ ἐννέα ἐτῶν ἐν τῷ πρεσβυτερίῳ τοῦ πατριαρχικοῦ ναοῦ.

Μητρόπολις Αἰνίου. — Τῇ τρίτῃ ἐπανῆλθεν ἐξ Αἰνίου ὁ πατριαρχικὸς ἐξαρχος πανιερ. μητροπολίτης Βάρνης κ. Νεόφυτος, διεκπεράνας συνετῶς τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν.

Μητρόπολις Λιτίτης. — Ὑπὸ τῆς δημογεροντίας καὶ τῶν προκρίτων ὑπεβλήθη τῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ κοινὴ εὐγνωμοσύνη ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τοῦ νέου αὐτῶν μητροπολίτου θεοφιλ. κ. Νικοδήμου, πρὸς ὃν πολλοὶ τηλεγραφικῶς ἐκ Λιτίσης καὶ ἀλλαχόθεν ὑπέβαλον θερμὰ συγχαρητήρια.

Μητρόπολις Ροδοπόλεως. — Ἀφίκετο χθὲς ἐκ Σμύρνης ὁ πανιερ. μητροπολίτης Ροδοπόλεως κ. Λεόντιος.

Μητρόπολις Τυρολλόνης. — Ὑπὸ τε τῶν κοινοτικῶν ἐν Τυρολλόῃ σωματείων καὶ τοῦ νέου μητροπολίτου Τυρολλόνης καὶ Σεργεντζίου πανιερ. κ. Νικηφόρου ὑπεβλήθη τηλεγραφικῶς ἡ κοινὴ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν εὐγνωμοσύνη ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ ταύτῃ.

Κανονικὴ ἀδεια. — Τυχὼν ἐγκαίρως τῆς κανονικῆς ἀδείας, ὡς ἐγράψαμεν, ἀφίκετο τῇ δευτέρᾳ, χάριν ἰδίων ὑποθέσεων, εἰς τὴν πόλιν ἡμῶν ὁ πανιερ. μητροπολίτης Νικοπόλεως καὶ Προβέζης κ. Δωρόθεος.

Κοινότης Κυδωνιῶν. — Ἐνεκρίθη συνοδι-

κῶς ἵνα χορηγηθῇ τῷ ἐν Κυδωνίαις παραμένοντι πατριαρχικῷ ἐπιτρόπῳ πανιερ. μητροπολίτῃ Μεσημβρίας κ. Τιμοθέῳ διοικητικὴ καὶ δικαστικὴ ἐξουσία, μέλλοντι νὰ προεδρεύῃ τοῦ τε μικτοῦ καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου, καὶ ἔχοντι ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν αὐτοῦ καὶ τὰ προάστεια τῆς πόλεως Κυδωνιῶν Ἀγιασμάτιον, Γενιτζαροχώριον καὶ Ἀρμούτ-Ὀβά. Ὁ πανιερ. πατριαρχικὸς ἐπίτροπος θέλει ἐκτελεῖ προσωρινῶς πάντα τὰ καθήκοντα, ὅσα καὶ οἱ μητροπολίται ἐν ταῖς ἐπαρχίαις αὐτῶν, πλὴν τῆς ἐν τῷ ἱερῷ συνθρόνῳ ἐγκαθιδρύσεως.

Κεντρικὴ Ἐκπαιδευτικὴ Ἐπιτροπὴ.—Τῇ παρελθούσῃ παρασκευῇ, μετὰ μεσημβρίαν, ἐν κοινῇ συνεδρίᾳ τῆς ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου γενομένη ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π. τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, ἐξελέγησαν μέλη τῆς Πατριαρχικῆς Κεντρ. Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς κληρικὸν μὲν καὶ αὐθις ὁ πανιερ. μητροπολίτης Σάρδεων καὶ διευθυντὴς τῆς Μ. τοῦ Γ. Σχολῆς κ. Μιχαὴλ Κλεόβουλος, λαϊκὰ δὲ οἱ ἐλλογιμώτατοι καθηγηταὶ καὶ διδάκτορες κκ. Χ. Χατζηχρήστου καὶ Γ. Λιανόπουλος.

Πατριαρχ. ναοῦ προεδυτέριον.—Εἰς τὴν θέσιν τοῦ Μ. ἀρχιμανδρίτου διώρισεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης τὸν ἐν τῇ κατὰ Πρίγκηπον μονῇ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ πανοσ. ἡγούμενον κ. Γεράσιμον Θεολογίδην, τελειόφοιτον μὲν τῆς ἱερᾶς ἐν Χάλκῃ Θεολογ. Σχολῆς, μοναχὸν δὲ τῆς ἱερᾶς μονῆς τῆς Θεοτόκου Εἰκοσιφοινίσσης ἐν Δράμῃ.

Ἐπιτροπὴ Βλαχερνῶν.—Τῇ κυριακῇ συνελθὼν εἰς συνεδρίαν, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Θ. Π., ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ τε πατριαρχικοῦ ναοῦ καὶ τοῦ ἱεροῦ Ἀγιάσματος τῶν Βλαχερνῶν, ἥτις τούντεῦθεν, κατὰ καὶ προηγηθεῖσαν ἀπόφασιν, διαιρεθῆσεται εἰς δύο ἐπιτροπὰς ἐκ πέντε μελῶν, προσλαμβανομένων εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν Βλαχερνῶν καὶ ἐνὸς ἑτι ἐκ τῶν κατοίκων Εὐλοπόρτης καὶ ἐνὸς ἐξ Ἐγρίκαπ. Ἐπίσης ἐνεκρίθη νὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ἐκτύπωσις τῆς Ἱστορίας τοῦ παλαιφάτου ναοῦ τῶν Βλαχερνῶν, ἥς ἡ συγγραφὴ ἦν ἀνατεθειμένη πρὸ πολλοῦ τῷ Μ. χαρτοφύλακι κ. Μ. Ι. Γεδεών.

Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια.—Γραμματεὺς τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ λογιστὴς αὐτῆς διωρίσθη ὑπὸ τῆς Α.

Θ. Π. ὁ καὶ πρότερον ὡς τοιοῦτος ὑπηρετήσας ἑλλ. κ. Δημ. Γερακάρης, ἐκ τῶν ἀρχαίων τελειοφοιτῶν τῆς Κεντρ. Ἱερατικῆς Σχολῆς. Ὁ τέως γραμματεὺς καὶ λογιστὴς ἱερολγ. διάκονος κ. Διονύσιος Μηνᾶ διωρίσθη κωδικογράφος τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

Μητρόπολις Σμύρνης.—Ὡς ἀνγκινώσκοντες ἐν ταῖς σμυρναϊκῇς ἐφημερίσιν, οἱ ἀξιότιμοι ἐπίτροποι τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Φωτεινῆς ἀπεφασίσαν νὰ καταργήσωσι τὴν ἐν τῷ ναῷ περιφορὰν τῶν δίσκων, ἀνήρτησαν δὲ παρὰ τοῖς παγκράτοις, ὅπου ἡ τῶν κηρίων γίνεται πώλησις, κιβώτια κεκλεισμένα, ἐν οἷς οἱ ἐκκλησιαζόμενοι θέλουσι ρίπτει τὰς ὑπὲρ τοῦ ναοῦ καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ κεντρικοῦ παρθενχωγείου προκίρετικας συνδρομὰς.

Μητρόπολις Βιζύης.—Πρὸς ἐξέτασιν τῶν κατὰ τοῦ πανιερ. μητροπολίτου Βιζύης κ. Νικοδήμου παρχόνων τῶν ὀρθόδοξων τῆς ἐπαρχίας ἀπεφασίσθη ν' ἀποσταλῇ πατριαρχικὸς ἐξάρχος ὁ πανιερ. μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως κ. Φώτιος.

Μητρόπολις Βοδενῶν.—Διέμενον ἐν Θεσσαλονίκῃ, κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ φεβρουαρίου, χάριν ἐπαρχιακῶν ὑποθέσεων, ὁ πανιερ. μητροπολίτης Βοδενῶν κ. Στέφανος, ἐπιστρέψας μετὰ διαμονὴν ἑβδομαδιαίαν εἰς Βοδενά.

Πατριαρχικὸν ὄθρον.—Τεκμήριον ὁσίας στοργῆς πρὸς τὴν εἰς τὰ Ταῦλα Φιλιππησίων Ἀδελφότητα, τὴν ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἔτη λαμπρῶς ἐργαζομένην, ἀπέστειλεν ἡ Α. Θ. Π. εἰκόνα τοῦ προστάτου τῆς Ἀδελφότητος ἁγίου Νικολάου, πιστὸν ἔκτυπον βυζαντινῆς εἰκόνης διατηρούμενης ἐν τινὶ τῶν ἱερῶν νηῶν Θεσσαλονίκης.

ΑΣΕΒΕΣΤΑΤΟΝ ΑΡΘΡΟΝ ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ φύλλῳ τῆς παρελθούσης δευτέρας ἡ καθημερινὴ παρ' ἡμῖν ἐφημερίς «Πρωτα», ἡ ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς ὑπὸ πνεῦμα δυσμενὲς τῷ ἱερῷ κλήρῳ πολλὰ γράψασα. Συνεχίζουσα τὴν πορείαν ἐκείνην προσέβη νῦν ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα, θίγουσα αὐτὰ τὰ δόγματα τῆς ἀμωμότητος θρησκείας ἡμῶν καὶ χλευάζουσα τὸ ὑπὸ τῶν ἑπτὰ σεπτῶν καὶ θεοπνεύστων οἰκουμενικῶν τῆς Ἐκκλησίας Συνόδων ἐγεσθὲν ἀκατάλυτον οἰκοδόμημα.

Λαμβάνουσα ἀφορμὴν ἐκ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Τριωδίου, κατὰ τὴν παρελθούσαν κυριακὴν, ὅτ

ἡ Ἐκκλησία συνίστησιν ἡμῖν ἐπὶ μιμῆσει τὴν παπεινοφροσύνην τοῦ τελώνου, τὴν ὑψηλοφροσύνην τοῦ φαρισαίου καταδικάζουσα, μακρὸν ἐξυφαίνει ὕθλον ἢ ἐφημερίδα αὕτη κατὰ τῶν ἀπὸ τοῦ Α' αἰῶνος κληρικῶν ὡς ἐπιζητησάντων τίτλους καὶ δόξας κοσμικάς, ὡς ἐπιδιωξάντων οὐχὶ τὸν μετὰ τοῦ Χριστοῦ Σωτῆρος, ἀλλὰ τὸν μετὰ τοῦ Ἀντιχρίστου συνδυασμὸν, ὡς ἀρξαμένων «ἀτέρμονος κενολογίας περὶ μεταφυσικῆς, ἀπὸ ἰδανικῶν καὶ ἀκαταλήπτων εἰς ἀγῶνα προσωπικὸν περὶ πρωτείων μέχρις ἐσχάτων» καταληξάσης. Συμφύρονται τὰ περὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ κοινοτήτων μετὰ τῶν ἄλλων ἀσεβῶν καὶ φρενοβλαβῶν φληναφημάτων καὶ τέλος συμπέρασμα κεῖται ὅτι «ἀδυνατοῦντες ἵνα διευθετήσωσι τὰ παρ' αὐτοῖς ἀπαιτούσι δικαιοδοσίαν ἐν τοῖς ἅπῃ» οἱ παρ' ἡμῖν ἱεροὶ ποιμένες.

Γλωσσαλγία νωδὴ παλιμπαίδων ἀσεβῶν τε καὶ ἀναιδῶν οὐδὲν ἰσχύει κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἥς οὐδὲ πύλαι ἄδου κατίσχυσαν. Ἀλλ' οἱ γράφοντες ἀσεβῆ καὶ λοιδοροῦ ἄρθρα ἂν ἀνῆκωσιν εἰς τὴν πίστιν τὴν χριστιανικὴν ἐν γένει — ὅχι τὴν ὀρθόδοξον — ἂν ὥσιν ἄνθρωποι λόγιοι, πρέπει νὰ λάβωσιν ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ σύνολον τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πολιτεύματος ὑπὸ Συνόδων Οἰκουμενικῶν θεοπνεύστων καθορίσθη καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ σκέπην αὐτοῦ ἑκατομμύρια γενεῶν ὀρθοδόξων, ἑκατομμύρια ἐλλήνων ἔζησαν καὶ διεσώθησαν, αὐτὸ τὸ ἐπτασύννοτον πολιτεῦμα σεβασθέντων καὶ τηρησάντων ἁγίων διὰ τοῦ αἵματος αὐτῶν οἶονεῖ συνταγματικόν τινα χάρτην — ἵνα λαϊκώτερον καὶ καταληπτότερον τῷ ἀσεβεῖ διατριβογράφῳ εἴπωμεν — τῆς ἐθνικῆς αὐτῶν ὑποστάσεως.

Οἱ τὸ παρελθὸν τῆς Ἐκκλησίας ἐξετάζοντες ἐμβριθῶς καὶ κρίνοντες ἀνδρικῶς, οὐχὶ δ' ἐν ἐπιπολαϊότητι παλιμπαίδος, οὐδέποτε δύνανται ν' ἀποδώσωσι τὰ γεγονότα τοῦ μακραίωνος ἐκκλησιαστικοῦ βίου εἰς προσωπικὰς περὶ πρωτείων ἐρίδας ὡς συμπέρασμα δῆθεν τῆς περὶ ἀκαταλήπτων καὶ μεταφυσικῶν ἐρίδος. Οἰανδῆποτε συζήτησιν περὶ τῶν ὑψηλοτέρων ἐν ἡμῖν ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν ἐξετάσωμεν, θέλομεν εὐρεῖ συνδεομένην πρὸς τὰ πρόσωπα, ἀφοῦ διὰ προσώπων γενηρῶν καὶ φθαρτῶν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διεξάγεται, ἀφοῦ ἡ ἀνθρωπίνη ἀδυναμία πάντοτε συνδυάζει φυσικά

πρόσωπα μετὰ ἰδεῶν καὶ ἀρχῶν, ἀφοῦ τὴν ὑπεράσπισιν καὶ διεξαγωγὴν ὑψηλῶν καὶ ὑπερκοσμίων θεμάτων φυσικά πρόσωπα ἀναλαμβάνουσι, πάντοτε τὸν χοῖκόν καὶ δερμάτινον φέροντα χιτῶνα τῆς ἀτελείας· ἀλλὰ τὰ ἱερὰ ταῦτα πρόσωπα ἐν κοινῷ συνδέσμῳ καὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα καὶ τὴν σκέπην τοῦ Θεοῦ τῆς ἀληθείας συνερχόμενα περὶ τῆς ἐρμηνείας τῶν ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ἀποκρύφων θησαυρῶν τῆς σοφίας καὶ γνώσεως ἀλαθῆτως ἀποφαίνονται, σοφῶς καθορίζοντα καὶ τὰ κατὰ τὸν βίον τῶν χριστιανῶν καὶ τὰ τῆς διοικήσεως ἐν γένει τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ τὰς ἀσεβεῖς θεωρίας ἐκτιθεὶς ἐν τῇ «Πρωτῇ» εἰκῇ δύναται νὰ φρονῇ ὅτι κενοδοξία καὶ ὑψηλοφροσύνη ἐδημιούργησαν «κατάστασιν πραγμάτων οἰκτρὰν ἄχρι τοῦ νῦν διήκουσαν» Καλὸν καὶ ταπεινόφρον ἔργον ἤθελε πράξει φρονῶν καὶ διδάσκων ὅτι τὴν οἰκτρὰν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ ἔθνει κατάστασιν δημιουργοῦσιν οἱ βλάσφημοι καὶ οἰηματῖαι λογιώτατοι, οἱ κατὰ τῶν ἐν γένει καθεστώτων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ γράφοντες, οἱ χλευάζοντες ἔθνη καὶ διδασκαλίας ἱερὰς, οἱ τὰ πάντα ζητοῦντες ἵνα διορθώσωσι δι' ἀνατροπῆς, οἱ μήτε βίον ἰδιωτικὸν σεβασθέντες, οἱ περὶ πνευματικῶν ἀρχῶν γράφοντες ἐν χλευασμῷ, οἱ οὐδὲν ἐν ἡμῖν ἄξιον κρίνοντες σεβασμοῦ, οἱ καὶ κατὰ τῶν ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας καθεστώτων χειρόν καὶ τῶν αἰρετικῶν διαλαλοῦντες ἀνοήτους καὶ βλασφήμους τερθρείας καὶ διὰ τοῦ φωτὸς τοῦ τύπου δυστυχῶς διαδίδοντες. Αὐτοὶ καὶ μόνοι ζητοῦσι νὰ δημιουργήσωσιν ἀταξίαν, ἀνευλάβειαν πρὸς τοὺς ἱερεῖς καὶ ποιμένας, οὓς καὶ καταδικάζομένους ἐξακολουθοῦσι νὰ ὑβρίζουσιν, ἀποσύνθεσιν, ἐξ ἧς ἀγνοοῦμεν ἂν κερδαίνωσι τι ὑπὲρ τοῦ ἔθνους. Εἰς τὴν τοιαύτην αὐτῶν πορείαν ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ οἰκτρὰ κατάστασις Ἐκκλησίας καὶ Γένους.

ΑΓΓΕΛΙΑ. Ἐνεκα πλησμονῆς τῆς ὕλης ἀναβάλλομεν εἰς τὸ προσεχὲς τεύχος τὴν ἐκδοσιν τῆς σπουδαίας διατριβῆς τοῦ διδάκτορος κ. Π.Ν. Παπαγεωργίου, ἣν ἀγγέλομεν ἐν τῇ πρώτῃ σελίδι ὡς ἐκδιδομένην ἐν τῷ μετὰ χειρὸς φύλλῳ.

ΟΙ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΙ ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ ΛΟΓΙΟΙ

Ἔργασίαι αὐτῶν, Ἐπιστημονικὸς βίος, Γεωγραφία,
Ἱστορία, Παλαιογραφία, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία
καὶ οἱ τῶν κλάδων τούτων ἀντιπρόσωποι

ἐν Ἀθήναις*

Ἐν δευτέροις ἀνασκοποῦμεν ἐνταῦθα μετὰ μιᾶς μόνον προσθήκης καὶ μιᾶς μόνον διορθώσεως ἐκ τυπογραφικῆς παραδρομῆς προελθούσης ἐν ὀλίγοις τὰ περὶ τοῦ **Παροναξίας Νεοφύτου**, πρὸς γνῶσιν τῶν πολλῶν, ἀφοῦ οὐδεὶς ἠθέλησεν ἔγερως ἵνα εἰς τὴν μνήμην τοῦ κ. Λάμπρου ὑποβάλῃ ταῦτα.

α') Ὁ ὑπέρτιμος καὶ ἑξάρχος παντὸς Αἰγαίου πελάγους Παροναξίας Νεόφυτος, ὁ ἐπιλεγόμενος **Λαχοβάρης**, ὡς καὶ ὁ ἴδιος ὑπογράφεται, ἦτο Κωνσταντινουπόλιτης, ἦτο ἐγγράμματος, προήχθη εἰς δευτερεύοντα ἐπὶ Σαμουήλ τοῦ Χαντζερῆ τῷ Νοεμβ. τοῦ 1773 (β' πατριαρχία) τῷ δὲ Φεβρουαρίῳ τοῦ 1780 ἐπὶ Σωφρονίου τοῦ ἀπὸ Ἱεροσολύμων ἐξελέγη μητροπολίτης Παροναξίας εἰς διαδοχὴν τοῦ τὸ ζῆν ἐκμετρήσαντος **Ἀνθίμου**.

β') Ἐν τοῖς προλεγομένοις τοῦ Γ' τόμου τῆς Μεσαιωνικῆς Βιβλιοθήκης τοῦ κ. Σάθα (σ. ξθ') λέγεται ὅτι μετὰ τῶν χειρογράφων τῆς Βιβλιοθήκης τῆς ἐνοριακῆς Σχολῆς τῆς Παναγίας (νῦν Ζωγραφείου) ὑπῆρχε συλλογὴ συνοδικῶν ἐγκυκλίων πρὸς τὸν Παροναξίας Νεόφυτον τὸν Λαχοβάρην Βυζάντιον μετὰ τοῦ 1788 - 1801, ἀφορῶσα εἰς τὴν εἰρήνευσιν τῶν ἐν τῷ Αἰγαίῳ ἐνοχλουμένων ὑπὸ ξένων πρακτόρων. Τίς ἡ Συλλογὴ, εἰς διασώζεται δὲν ἔχομεν καιρὸν ἵνα ἐξετάσωμεν· ἄλλοις μελέτω.

γ') Ὅτι ὁ Νεόφυτος ᾠκοδομήσατο τὸν ἐν Νάξῳ μητροπολιτικὸν ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

δ') Ὅτι καὶ περὶ Σχολῆς ἐν Νάξῳ ἐφρόντισε καὶ περὶ ἐξασφάλισέας αὐτῆς τῇ βοήθειᾳ καὶ προστασίᾳ τοῦ διερχομένου εἰτα δὲ αὐθέντου Νικολάου Π. Μαυρογένους, περὶ οὗ ὅρα τὰ ἐν Παρνασσῷ (τόμ. Ι') ὑπὸ τοῦ φίλου κ. Ζερλέντη δεδημοσιευμένα.

* συνέχεια ἀπὸ σελ. 92--95.

ε') Ὅτι τοῦ Νεοφύτου ἀποθανόντος διάδοχος ἀνεδείχθη τῷ Σεπτεμβρίῳ τοῦ 1811 ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Ζητουνίου **Ἱερόθεος**, ὅστις στ') παραιτεῖται τῷ 1820 καὶ ἀντ' αὐτοῦ ἐκλέγεται ὁ Βοντίτης **Ἱερόθεος**¹.

Τὸ συμπέρασμα εἶναι πάλιν ὅτι ὁ κ. Λάμπρος ὁ τρεφόμενος ἐκ τοιούτων ἐργασιῶν ἢ ἀγνοεῖ τὰ ὑπ' ἄλλων γεγραμμένα, ἢ ἀποκρύπτει, διὰ δὲ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἡγουμένων σημειωμάτων μαθαίνει ὅτι ἠθέλησε ἵν' ἀγνοῇ ἢ ἀγνόει περισπασμένος περὶ πολλὰς διακονίας. Tertio non datur. Ἀπορίας ἄξιον πράγματι εἶναι πῶς ἔχων τὸ περιοδικὸν τοῦ **Παρνασσῶ** ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιον αὐτοῦ καὶ ἀνελίσσων τὸν Ἡ' τόμον αὐτοῦ ἐλησμόνησε τὰ ἐν τῷ Θ' καὶ τῷ Ι' γεγραμμένα, δι' ὧν θ' ἀπέφευγε ἵνα συστήσῃ τὰ παλαιὰ ὡς νέα εὐρήματα τοῖς ἐν Εὐρώπῃ νέοις φίλοις αὐτοῦ.

Αἱ ἀνωθι σημειώσεις νομίζομεν εἶναι πλέον ἢ ἐπαρκεῖς ἵνα μὴ δυνηθῇ ὁ κ. Λ. νὰ ἐπαναλάβῃ πάλιν ὅτι «ἄγνωστον αὐτῷ ἦτο ἂν ἔτι κατεῖχε τὸν θρόνον Παροναξίας, ἢ ἀρχιεράτευεν ἀλλαχοῦ ἢ ἐάνῃτο ἐκπτώτος κλ. ὁ Νεόφυτος. Ἐχει τι ἀντειπεῖν; ἢ καὶ τοῦτο εἶναι παρόραμα; Tertio non datur. Ἐνταῦθα προστεθείσθω ὅτι τὸ ἐν **Ψόγῳ Νικοτιανῆς** σελ. 30 ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Σ. Οἰκονόμου μνημονευόμενον χειρόγραφον περιέχον τὴν Βιογραφίαν Εὐγενίου Γιανούλη τοῦ Αἰτωλοῦ μετ' ἐπιστολῶν ἀνεκδότων τοῦ Πατριάρχου Σαμουήλ τοῦ Χαντζερῆ **ἀνῆκον δὲ τῷ Παροναξίᾳ τούτῳ, τῷ Νεοφύτῳ**, ὑπάρχει ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Βουλῆς, τῆς ὁποίας τῶν χειρογράφων Κατάλογον συντάσσει ἀπὸ ἔτους ὁ κ. Λάμπρος καὶ δημοσιεύει, ὅτι δὲ τὸ χειρόγραφον τοῦτο ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τοῦ μακαρίτου Χαλκηδόνης Γερασίμου ἐδωρήσατο εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς ὁ κ. Γεδεών.

(ἔπεται συνέχεια)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ

1. τῷ Φεβρουαρίῳ. Ἡ πρᾶξις, δι' ἧς ἐγκαθίσταται ὁ Ἱερόθεος Παροναξίας δημοσιεύεται ἐὰν καλῶς ἄλλοτε ἐτάξαμεν τὴν οἰκίαν σημείωσιν, ἐν σελ. 100 τοῦ περὶ Γρηγορίου Ε' βιβλίου τοῦ Ἀγγελοπούλου.

Περὶ Παροναξίας ὅρα καὶ ἐν Παρνασσῷ Σημειώματα ἡμῶν καὶ ἐν Ἑλληνικοῦ Φιλ. Συλλόγου τομ. Κ Η'

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΕΤΡΙΔΗΣ

Τῇ τρίτῃ ἀπεβίωσε καὶ τῇ ἐπιούσῃ ἐκηδεύθη ὁ ἐκ τῶν διακεκριμένων ἐμπόρων τῆς ἡμετέρας πόλεως **Κωνσταντῖνος Πετρίδης**, χρηματίας μέλος τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου, ἐν ᾧ διεκρίθη ἐπὶ πνεύματι μετριοπαθείας, ὡς ἐν τῇ κοινωνίᾳ διεκρίνετο ἐπὶ χρηστικότητι καὶ ὡς χριστιανός, καὶ ὡς πολίτης, καὶ ὡς ἔμπορος. Τῆς κηδείας, ἐν Σταυροδρομίᾳ γενόμενης ἐν μέσῳ πολλοῦ πλήθους, προΐσταντο οἱ μητροπολίται Ἀγγιχίου, Γρεβενῶν, Σισανίου καὶ Κολωνίας, σὺν τῷ θεοφίλ. ἐπισκόπῳ Ἐλαίης. Τὴν Α. Θ. Π. τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην ἐξεπροσώπει κατὰ τὴν κηδείαν ὁ πανοσιολγ. Μ. πρωτοσύγκελλος, ἐρμηνεύσας τοῖς τέκνοις καὶ συγγενέσι τοῦ πρὸς Κύριον εὐσεβῶς μεταστάντος τὰς πνευματικὰς εὐχὰς, ἐκ μέρους δὲ τοῦ Δ. Ἐθν. Μ. Συμβουλίου παρὴν ὁ Α' γραμματεὺς αὐτοῦ Μ. πρωτεύδικος κ. Π. Δ. Νικολόπουλος, δι' οὗ ἡ τεθλιμμένη οἰκογένεια ὑπέβαλε τῇ τε Α. Θ. Π. καὶ τοῖς ἐριτίμοις μέλεσι τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου τὴν θερμὴν αὐτῆς εὐγνωμοσύνην.

ΜΙΧΑΗΛ ΨΑΛΙΔΑΣ

Μετά λύπης ἀγγέλλομεν τὸν ἐν ἀκμῇ τῆς ζωῆς καὶ τῆς φήμης θάνατον τοῦ διαπρεποῦς ἱατροῦ καὶ χειρουργοῦ **Μιχαὴλ Ψαλίδα**. Ἀνήκων εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεγάλου διδασκάλου τοῦ Γένους Ἀθανασίου Ψαλίδα, καταφυγοῦσαν εἰς Νάυπλιον, ἐσπούδασεν ἐν Ἀθήναις καὶ Παρίσις, διεκρίθη δὲ ὡς χειρουργός παρ' ἡμῖν, ἐπιτυχὼν κατόπι συναγωνισμοῦ τῆς θέσεως τοῦ χειρουργοῦ τοῦ ἐθνικοῦ νοσοκομείου τῷ 1886. Διετέλεσε δις πρόεδρος τοῦ Ἑλλ. Φιλολογικοῦ Συλλόγου, μέλος τῆς ἐφορίας τῶν Ἐθν. Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων, καὶ σχολείων τινῶν, ἐργασθεὶς μετὰ ζήλου, καὶ προθυμίας καὶ κτησάμενος τὴν ἀγάπην πάντων διὰ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς καὶ τὴν πολλὴν ἀγαθότητά. Ἡ Α. Θ. Π. ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, θλιβείς ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ διαπρεποῦς ἐπιστήμονος, διεβίβαστε τὰς ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ θανόντος πνευματικὰς εὐχὰς αὐτοῦ διὰ τοῦ ἱεροῦ δ. δευτερεύοντος.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἁγία καὶ Μ. Ἑβδομάς.—Τοῦ βιβλίου τούτου ἐκτυπωθέντος πέρυσιν ἐν τῷ πατριαρχικῷ τυπογραφείῳ μικρῷ πρὸ τῶν ἁγίων ἡμερῶν, δι' ἃς προορίζεται, μένουσιν ἱκανὰ παρ' ἡμῖν ἀντίτυπα.

Οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἱεροὶ ναοὶ καὶ αἱ μοναί, ἐνοριακαὶ καὶ σταυροπηγιακαί, εἰς ἃς δέον νὰ εἰσαχθῇ πρὸς χρῆσιν τῶν ψαλτῶν καὶ τῶν ἱερέων, ἐλπίζομεν ὅτι διὰ τῶν ὁσιωτάτων ἡγουμένων καὶ τῶν ἀξιοτίμων ἐπιτρόπων ἐγκαίρως θέλουσι φροντίσει νὰ προμηθευθῶσιν ἀντίτυπα τοῦ κυριαρχικῶς ἐγκεκριμένου τούτου βιβλίου, ὅπερ ἐκ σελίδων 375 μεγάλων ἀποτελούμενον, ἐπὶ λαμπροῦ χάρτου, τιμᾶται δεδεμένον ἀντὶ γροσίων 12.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΧΙΟΥ
Ἐκκλησιαστικὸν δικαστήριον

Προσκαλεῖται ἡ Εἰρήνη σύζυγος Σταματίου Σπορδίλη ὑπὸ τῆς μὲν Ὀθωμανῆς καὶ Χαλκείου καὶ ἀπὸ ὀκταετίας ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, ἵνα ἐμφανισθῇ τὴν πρώτην δικάσιμον τρίτην καὶ ὥραν 9 πρὸ μεσημβρίας μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μίαν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης διὰ τῆς ἐφημερίδος δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως ἐνώπιον τοῦ Ἐκκλ. δικαστηρίου Χίου πρὸς συζήτησιν τῆς κατ' αὐτῆς ἀγωγῆς καὶ ἀναγγέλλεται τῇ ἰδίᾳ ὅτι ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίου, ἡ κατ' αὐτῆς ἀγωγή δικασθήσεται ἐρήμην. Ἡ παρούσα κλήσις δημοσιευθήσεται τρίς κατὰ συνέχειαν διὰ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐφημερίδος «Ἐκλ. Ἀλήθεια».

Ἐν Χίῳ τῇ 15 δεκεμβρίου 1906.

Ὁ προεδρεύων

Πρωτοσύγκελλος Κύριλλος

Ὁ γραμματεὺς

Β. Ἀθανασιάδης

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
Πνευματικὸν δικαστήριον

Ὁ Σεραφεὶμ Κολοκύθας, χριστιανὸς ὀρθόδοξος, ὑπὸ τῆς μὲν Ὀθωμανῆς καὶ Χαλκείου καὶ ἀπὸ ὀκταετίας ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ἐπαγγέλματος, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον δευτέραν καὶ ὥραν 8 εὐρωπαϊστὶ π. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα καὶ μίαν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρουσίας κλήσεως ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε δι' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ δικαστηρίου ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς ἐαυτοῦ συζύγου Ἀγγελίας Σεραφεὶμ Κολοκύθα, τὸ γένος Κωνστ. Βούλγαρη, χριστιανῆς ὀρθοδόξου, τὰ οἰκιακὰ ἐπαγγελλομένης, κατοίκου Πέραν Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ διαζεύξει. Ἀλλως ἢ κατ' αὐτοῦ ἀγωγή περὶ διαζεύξεως δικασθήσεται ἐρήμην αὐτοῦ.

Ἡ παρούσα κλήσις δημοσιευθήσεται τρίς κατὰ συνέχειαν διὰ τῶν ἐνταῦθα ἐκδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Πρωίας».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 14 δεκεμβρίου 1906.

Ὁ προεδρεύων

+ Ὁ Μέγας πρωτοσύγκελλος Καλλίνικος

Ὁ Α' γραμματεὺς

Ἀρμόδιος Δ. Χαμουδόπουλος.

ΕΚ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1948

J. III 726843